
Besluitenlijst van de openbare raadsvergadering van de gemeente Leudal van 12 november 2019, aanvang 18.00 uur te Heythuysen

Aanwezig:

De voorzitter : mevrouw D.H. Schmalschläger
De griffier : de heer drs. W.A.L.M. Cornelissen
De griffiesecretaresse : mevrouw M. Strijdveen-Kosterman

Aanwezig de raadsleden:

- drs. M. Graef, drs. P.M. Houben, L.J.E. Linssen, H.T.G. Sleven, E.C.M. van Tilburg, ing. A.G.H. van Vlodrop-van Kempen en ing. H. Wijers-van der Linden (allen fractie Samen Verder);
- J. Custers, E.H. Franzen, H.J.H. Hermans, G.A.M.C. Teeuwen en dr. ir. M.C.H. Wagemans (allen fractie Ronduit Open);
- mr. N.J.A.G. Alofs, R.J. Flinsenbergh, drs. H.H.J.M. van Helden MBA, P.H.L. van Melick en J.F.W. Nouwen MSc (allen fractie CDA);
- mr. A.G.J. Kierkels, I.M.R.M. Schors en drs. D.J.H. Voermans (allen fractie D66);
- H.L. Glessner en drs. J.F.M. van der Stappen (beiden fractie Progressief Akkoord Leudal);
- mr. R.G.M. Thomassen en J.J.P. Vissers (fractie VVD);
- R.A.M. Verheul (fractie Leudal Sociaal).

Mede aanwezig:

Wethouder P.H.G. Verlinden (Samen Verder), wethouder mr. A.J.M. Walraven (Samen Verder), wethouder mr. S.B.J. Backus (Ronduit Open), wethouder M.P.J. Janssen (Ronduit Open) en wethouder mr. R.M.J. Martens (D66).

---

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering om 18.02 uur en heet iedereen welkom.

2. Vaststellen agenda

De raad besluit de raadsagenda vast te stellen conform de door het presidium in zijn vergadering van 29 oktober 2019 vastgestelde voorlopige agenda.

3. Algemene beschouwingen bij de Programmabegroting 2020-2023

In volgorde van fractiegrootte, te beginnen met de fractie Samen Verder, houden de fracties hun beschouwingen.

Samen Verder	(bijlage 1)
Ronduit Open	(bijlage 2)
CDA	(bijlage 3)
D66	(bijlage 4)
Progressief Akkoord Leudal	(bijlage 5)
VVD	(bijlage 6)
Leudal Sociaal	(bijlage 7)

De voorzitter schorst van 19.15 uur tot 19.49 uur de vergadering.

Op verzoek van het CDA wordt eerst thema 2: Jeugdzorg besproken.

Behandeling thema 2: Jeugdzorg

Amendement 1 over de bezuinigingstaakstelling op de jeugdzorg (bijlage 8) en amendement 3 instemmen met vrijval reserves (bijlage 10) van de fracties CDA, Progressief Akkoord Leudal, VVD en Leudal Sociaal worden toegelicht.

Motie 2 (bijlage 16) van de fracties Samen Verder, Ronduit Open en D66 over de bezuinigingsopgave in de jeugdzorg wordt toegelicht.

Portefuillehouder Janssen geeft aan nauw samen te werken met de gemeenten Weert en Nederweert. Organisaties hebben te maken met allerlei tekorten. Hij heeft er alle vertrouwen in de besparingen te realiseren en te kijken naar de effecten ervan. Hij zal zich inspannen om de kosten terug te brengen. Er zijn nu eenmaal samenwerkingscontracten en daar heeft hij zich tot 2021 aan te houden. De motie ziet hij als een ondersteuning.

De voorzitter schorst de vergadering van 20.20 uur tot 20.37 uur.

Behandeling thema 1: Financiën en lokale heffingen

Amendement 2 (bijlage 9) van de fractie CDA over afschaffing toeristenbelasting voor arbeidsmigranten wordt ingetrokken. De CDA-fractie geeft de tekst van haar amendement als een soort zienswijze mee aan het college i.v.m. de in het voorjaar van 2020 uit te voeren evaluatie van het in de raadsvergadering van 27sep16 geaccordeerde convenant 'Gastvrij Leudal'.

Amendement 4 (bijlage 11) van de fracties CDA, VVD en Leudal Sociaal over afschaffing hondenbelasting wordt toegelicht.

Portefuillehouder Verlinden laat weten dat het geld van de hondenbelasting een structurele inkomstenbron is. Er worden onder andere hondenpoepzakjes van gekocht, er is 1,5 ft nodig om hondenpoep op te ruimen, hondentoiletten worden van nieuw zand voorzien. Hij ontraadt het amendement.

Amendement 6 (bijlage 13) van de fractie Ronduit Open over de ozb-inkomsten krijgt een toelichting.

Portefuillehouder Verlinden vindt dat de ozb geen goudklomp is van Leudal. De ozb van Leudal is een van de laagste van Limburg. Hij adviseert om 2% in te rekenen. Met een lichte stijging kan de gemeente veel doen.

Motie 1 (bijlage 15) van de fracties Samen Verder, Ronduit Open en D66 over het doen van onderzoek naar invoering van een Lokale Lasten Meter voor het vereenvoudigen van bezwaarprocedures via de BsGW wordt toegelicht.

Portefuillehouder Verlinden gaat dit zeker meenemen naar het BsGW, hij vindt het een zeer goede zaak.

Motie 5 (bijlage 19) van de fracties Samen Verder, Ronduit open, Progressief Akkoord Leudal en Leudal Sociaal over begrotingsdiscipline verbonden partijen wordt toegelicht.

Portefuillehouder Verlinden gaat deze motie strak uitdragen. Begin volgend jaar komt er een rapport met bevindingen en hij gaat daar nauw op toezien.

Behandeling thema 3: Organisatieontwikkeling

Amendement 5 (bijlage 12) van de fracties CDA, Progressief Akkoord Leudal, VVD en Leudal Sociaal over het maximeren van de organisatiekosten op het huidige niveau wordt toegelicht.

Portefuillehouder Backus vindt deze insteek niet de juiste weg. Het is niet verstandig een automatische koppeling te maken aan de hand van het aantal inwoners. Volgens de meetgegevens is Leudal in balans en zit ze er netjes onder.

Motie 4 (bijlage 18) betreffende personeelsbeleid inzake inhuur en flexibiliteit van personeel van de fracties CDA, Progressief Akkoord Leudal, VVD en Leudal Sociaal wordt toegelicht.

Portefeuillehouder Backus is blij met de belangstelling voor het onderwerp. Tijdens de (inmiddels opgeheven) klankbordgroep Samenspel was er weinig belangstelling voor. Hij heeft destijds notities verstuurd en die zijn in de commissie bestuur en middelen voorgelegd. Die cijfers zijn daar in gepresenteerd. Hij ontraadt de motie.

Behandeling thema 4: Wonen/werken/leven

Amendement 7 (bijlage 14) van de fracties Samen Verder en D66 over het groenonderhoud wordt toegelicht.

Portefeuillehouder Martens geeft aan dat het college aan hem (net als aan de andere portefeuillehouders) heeft gevraagd te zoeken naar mogelijkheden om binnen zijn portefeuilles te bezuinigen. Het is goed om de komende jaren er eens naar te kijken zodat die bezuinigingen niet nodig zijn. Hij is bezig met het concreet vormgeven van de inzet van burgers. Als duikers niet onder het waterschap vallen en het is van de gemeente dan zou de gemeente dat moeten doen, hij gaat daar op terugkomen.

Motie 3 (bijlage 17) van de fracties CDA, Progressief Akkoord Leudal, VVD en Leudal Sociaal over flexwoningen wordt toegelicht.

Portefeuillehouder Walraven is blij met de motie. Er is ondertussen al meer gebouwd in Leudal dan de jaren hiervoor. De regio Midden-Limburg is al bezig met de uitvoering. Er is behoefte aan woningen en deze motie helpt hem in- en buitenshuis. Ook arbeidsmigranten behoren tot de doelgroep.

De voorzitter schorst de vergadering van 21.54 uur tot 22.08 uur.

4. Vaststellen Begroting 2020 + Vaststellen Meerjarenraming 2020 - 2023 + Vaststellen Meerjarig investeringsprogramma 2020 - 2023 + Voteren kredieten jaarschijf 2020

De voorzitter brengt als eerste de amendementen in stemming, daarna volgt het vaststellen van de begroting 2020. Hierna komen de ingediende moties aan bod.

Het amendement 1 van de fracties CDA + Progressief Akkoord Leudal + VVD + Leudal Sociaal wordt, gehoord hebbende de beraadslagingen én door aanpassing van de motie 2 van de fracties Samen Verder + Ronduit Open + D66, ingetrokken.

Het amendement 2 van de fractie CDA wordt, gehoord hebbende de beraadslagingen, ingetrokken. De CDA-fractie geeft de tekst van haar amendement als een soort zienswijze mee aan het college i.v.m. de in het voorjaar van 2020 uit te voeren evaluatie van het in de raadsvergadering van 27 september 2016 geaccordeerde convenant 'Gastvrij Leudal'.

Het amendement 3 van de fracties CDA + Progressief Akkoord Leudal + VVD + Leudal Sociaal wordt, gehoord hebbende de beraadslagingen én door aanpassing van de motie 2 van de fracties Samen Verder + Ronduit Open + D66, ingetrokken.

Het amendement 4 van de fracties CDA + VVD + Leudal Sociaal wordt met 9 stemmen voor (de heer P. Houben van de fractie Samen Verder, CDA, VVD, Leudal Sociaal) en 16 stemmen tegen (Samen Verder behalve de heer P. Houben, Ronduit Open, D66, Progressief Akkoord Leudal) verworpen.

Het amendement 5 van de fracties CDA + Progressief Akkoord Leudal + VVD + Leudal Sociaal wordt met 10 stemmen voor (CDA, Progressief Akkoord Leudal, VVD, Leudal Sociaal) en 15 stemmen tegen (Samen Verder, Ronduit Open, D66) verworpen.

Samen Verder laat via een stemverklaring weten dat als -ongeacht de uitslag van de stemming over het amendement- de portefeuillehouder denkt €60.000 te kunnen besparen ze dat altijd zal toejuichen.

Het amendement 6 van de fractie Ronduit Open wordt met 5 stemmen voor (Ronduit Open) en 20 stemmen tegen (Samen Verder, CDA, D66, Progressief Akkoord Leudal, VVD, Leudal Sociaal) verworpen.

Het amendement 7 van de fracties Samen Verder + D66 wordt met algemene stemmen aangenomen.

Het geamendeerde raadsvoorstel wordt met 15 stemmen voor (Samen Verder, Ronduit Open, D66) en 10 stemmen tegen (CDA, Progressief Akkoord Leudal, VVD, Leudal Sociaal) aangenomen.

Progressief Akkoord Leudal geeft een stemverklaring af. Ze vindt het in grote lijnen een goede begroting maar ze gaat tegen stemmen vanwege twee expliciete redenen. 1. De verhoging van de ozb en 2. dat er een ton wordt bezuinigd op maatschappelijke organisaties.

Het CDA laat in een stemverklaring weten dat ze ook tegen stemt vanwege dezelfde redenen en ze vindt dat er veel onzekerheden in deze begroting zitten.

De VVD en Leudal Sociaal sluiten zich bij deze woorden aan.

De motie 1 van de fracties Samen Verder + Ronduit Open + D66 wordt met algemene stemmen aangenomen.

De heer Flinsenbergh (CDA) laat via een stemverklaring weten dat hij niets anders kan doen dan tegen de (ter vergadering gewijzigde) motie 2 te gaan stemmen. Er worden veel verwijten naar Den Haag gemaakt. In de vorige vergadering is het woord decentralisatie al vaker vervangen door het woord bezuiniging. Eigenlijk doen we vandaag als raad niet anders. Tijdens de schorsing is de motie veranderd in een inspanningsverplichting dus de wethouder krijgt alle ruimte. Een bedrag van € 560.000 vindt hij verder prima maar een inspanningsverplichting is onvoldoende controleerbaar. Een motie van afkeuring zou wat hem betreft meer op zijn plaats zijn.

De VVD zegt in de stemverklaring blij te zijn dat ze tijdens de schorsing tot een nagenoeg raadsbreed compromis is kunnen komen, ondanks dat zij het eens is met de heer Flinsenbergh, en dat ze bepaalde dingen daarvoor hebben moeten opgeven. Zij wil de wethouder wel meegeven dat ze nu concrete stappen wil zien. Ze wil niet zien dat hij zich gaat verschuilen achter lappen tekst maar laat zien wat wel en wat niet kan.

De – ter vergadering gewijzigde – motie 2 van de fracties Samen Verder + Ronduit Open + D66 wordt met 24 stemmen voor (Samen Verder, Ronduit Open, CDA behalve de heer R. Flinsenbergh, D66, Progressief Akkoord Leudal, VVD, Leudal Sociaal) en 1 stem tegen (de heer R. Flinsenbergh van de fractie CDA) aangenomen.

Mevrouw van Tilburg (Samen Verder) laat in een stemverklaring weten tegen motie 3 te zullen stemmen omdat het dubbelop is. Er wordt al op regionaal niveau via platform 31 een onderzoek gedaan naar de behoefte van tijdelijke woningen in Leudal. Ze wil dit onderzoek eerst afwachten.

De motie 3 van de fracties CDA + Progressief Akkoord Leudal + VVD + Leudal Sociaal wordt met 24 stemmen voor (Samen Verder behalve mevrouw E. van Tilburg, Ronduit Open, CDA, D66, Progressief Akkoord Leudal, VVD, Leudal Sociaal) en 1 stem tegen (mevrouw E. van Tilburg van de fractie Samen Verder) aangenomen.

De motie 4 van de fracties CDA + Progressief Akkoord Leudal + VVD + Leudal Sociaal wordt, gehoord hebbende de beraadslagingen, ingetrokken.

De motie 5 van de fracties Samen Verder + Ronduit Open + Progressief Akkoord Leudal + Leudal Sociaal wordt met algemene stemmen aangenomen.

De voorzitter feliciteert iedereen met de vastgestelde begroting en spreekt hierbij haar dank uit.

5. Vaststellen Regionaal Beleidsplan Sociaal Domein 2020 t/m 2023, Midden-Limburg West

Leudal Sociaal licht amendement 5.1 (bijlage 20) toe.

Portefeuillehouder Janssen geeft aan dat het beleidsplan is opgesteld met partners en de adviescommissie. De uitvoeringsplannen moeten hier binnen worden uitgevoerd.

Ronduit Open stelt dat het gaat om een regionaal plan en dat het concreet moet worden. Er moet vast worden gehouden aan een financieel kader en dat zou dan voor het eerst zijn in Leudal.

Leudal Sociaal maakt zich nog steeds ongerust. Ze vindt het onduidelijke doelstellingen.

Portefeuillehouder Janssen vindt dat hij in herhaling valt. Het financiële kader is de opdracht en daarbinnen moet je het proberen te realiseren.

Het amendement 5.1 van de fracties CDA + Progressief Akkoord Leudal + VVD + Leudal Sociaal wordt met 10 stemmen voor (CDA, Progressief Akkoord Leudal, VVD, Leudal Sociaal) en 15 stemmen tegen (Samen Verder, Ronduit Open, D66) verworpen.

De gemeenteraad besluit met 15 stemmen voor (Samen Verder, Ronduit Open, D66) en 10 stemmen tegen (CDA, Progressief Akkoord Leudal, VVD, Leudal Sociaal) conform het voorstel.

6. Mededelingen

Hiervan wordt geen gebruikgemaakt.

7. Sluiting

Na het uitspreken van het slotwoord sluit de voorzitter de vergadering om 22.37 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van de gemeente Leudal d.d. 10 december 2019.

DE RAAD VAN DE GEMEENTE LEUDAL,

De griffier,

De voorzitter,

Drs. W.A.L.M. Cornelissen.

D.H. Schmalschläger

Algemene beschouwingen 2019

Inleiding

Voorzitter, laat ik deze beschouwingen beginnen met een alleszeggend nieuwsartikel. Op 7 oktober konden we lezen dat er extra geld kwam voor bibliotheken in plattelandsgemeenten. Op de bijgevoegde foto een tevreden wethouder. Terecht, het is altijd een mooie prestatie als er extra geld binnen wordt gehaald voor onze gemeente. Dat de twee landelijke politici naast hem stonden te grijnzen was echter schaamteloos. Minus het bedrag voor de bibliotheken hebben we nog zo'n 3,9 miljoen tegoed. Tegoed voor taken die niet zijn gedecentraliseerd maar over de schutting zijn gekieperd. Een tekort dat er nu voor zorgt dat we moeten bezuinigen. In de steek gelaten door Den Haag.

Sommige gemeenten komen terecht in verzet en dienen een begroting met tekorten in. Een duidelijker signaal naar provincie en het rijk bestaat niet. Toch zou ik dat voorbeeld niet willen volgen. Onze inwoners verwachten namelijk beter van ons. Trotse inwoners van een gemeente met altijd een lage werkloosheid. Inwoners die het liefst hun eigen problemen oplossen en dat –terecht- ook van haar overheid verwachten. Ook dit jaar een solide en sluitende begroting, onze complimenten daarvoor.

Om dat voor elkaar te krijgen zijn vervelende maatregelen nodig. Voor een groot deel hebben we daar begrip voor. Willen we bepaalde ambities waarmaken de komende jaren zijn zaken als een kleine belastingverhoging en onttrekking aan de reserves onvermijdelijk. En dan heb ik het nog niet eens over de onzekerheden als de rijksuitkering, taakstellingen op de jeugdzorg en de te verwachten meerkosten bij projecten als de voetbalfusie die in Kelpen-Oler moet gaan landen.

De bezuiniging op onderhoud van het groen in het buitengebied vinden we echter onverstandig. Volgens ons is er de afgelopen jaren genoeg bezuinigd op de openbare ruimte, bovendien hebben we nog niet zo lang geleden een beheersplan opgesteld. We dienen dan ook een amendement in om deze bezuiniging om te draaien en het college op te roepen vooral de samenwerking met particulieren te zoeken in het buitengebied. Ook bij de bezuiniging op de griffie zetten wij onze vraagtekens. Omdat deze niet meteen van kracht gaat zullen we deze wat ons betreft volgend jaar heroverwegen.

Voorzitter, ik zei het al eerder, de jeugdzorg is zonder omkijken over de schutting gekieperd. Nu lijkt het rijk al na een paar jaar op haar schreden terug te keren. Nog geen reden tot juichen, laten we eerst op de plannen wachten. Zinsneden als "organiseren in regio's" baren meteen zorgen. Dat is namelijk Haags voor dezelfde kosten en problemen maar dan met minder zeggenschap en minder democratische controle. Bovendien is jeugdzorg niet alleen een kwestie van geld. Al voor de zomer deden we duidelijke suggesties die volgens ons tot meer controle moeten leiden. Wat is gebeurd met deze amendementen bij de kadernota? Komen er bijvoorbeeld controles bij opvallende afwijkingen op jaarrekeningen van zorgaanbieders? Hoe ver zijn we met het verwerken van de adviezen van de rekenkamer en aanpassingen van het CJG? Graag een reactie van de portefeuillehouder.

Ook de bredere trend blijft zichtbaar, de gemeente krijgt meer taken en minder beleidsautonomie. De gemeente verwordt tot uitvoeringsorganisatie, een trend waar wij ons zorgen over maken. Als bestuurslaag die het dichtste bij de burgers staat zijn wij aangewezen om de kloof tussen bestuur en burgers te dichten. Daar kunnen we de tegenwerking van andere overheden niet bij gebruiken. Tegenwerkingen als het korten op de algemene uitkering als we zogenaamd niet genoeg belasting heffen. Tegenwerkingen als het betuttelen van onze brandweervrijwilligers waardoor deze – vaak na generatie na generatie gediend te hebben – dreigen af te haken.

Tegenwerkingen als het van bovenaf opleggen van de energietransitie, ook als dat aantoonbaar niet werkt. Vergelijk dat met de bouw van windmolens in Heibloem waar nota bene de champagne werd open getrokken. Leudal als voorbeeld in Limburg. Omdat ze in Heibloem en Neer weten dat de energietransitie een unieke kans is om meer dan ooit je eigen toekomst vorm te geven. Omdat het om veel meer gaat dan euro's en wattages. Lokaal kunnen we deze potentiële bedreigingen omzetten in economische kansen voor ons platteland.

Nu we het toch over ons buitengebied hebben. De volgende decentralisatie – die van de omgevingswet – komt eraan en dwingt ons goed na te denken over de toekomst van ons buitengebied. Naast schaalvergroting, specialisatie en innovatie zal er ook ruimte moeten zijn voor transformatie, ons buitengebied zal ongetwijfeld multifunctioneler worden. Laten we daarbij oppassen dat niet verloren gaat wat Leudal nu juist mooi maakt; de variatie tussen traditionele akkergronden, prachtige natuur en bruisende dorpskernen. We moeten dan ook ophouden met het denken in valse tegenstellingen, juist samen met agrariërs kunnen we zaken als kleine landschapselementen en akkerranden behouden en beheren. (Deze ideeën willen we u overigens de komende maand uitgewerkt in een notitie aanreiken).

Laten we vervolgens een kijk nemen in die dorpskernen. Dorpskernen waar weer gebouwd wordt. De maatregelen van de afgelopen jaren brengen langzaam weer ruimte. Dat deze raad graag initiatieven voor bijvoorbeeld starters en senioren ziet weet het college maar al te goed. Ook de vraag om goedkope huurwoningen is duidelijk. Als de komende jaren de ruimte toeneemt zou die volgens ons moeten worden ingezet om bestaande problemen op te lossen. Denk daar bij bijvoorbeeld aan ongewenste oogvangers in de kernen, zoals we bijvoorbeeld het voormalige terrein van Huskens gaan opknappen in Grathem. Maar denk daarbij ook aan incurante winkelpanden. Naast een oplossing voor leegstand helpen we ook ondernemers voor wie die panden bedoeld waren als hun pensioen. Zo slaan we twee vliegen in een klap. Tot slot vragen we ook uw aandacht voor de kleinere kernen in onze gemeente waar vaak lang niet meer gebouwd is. Waarom willen marktpartijen dat vaak niet en hoe kunnen we dat veranderen?

Voorzitter, komend jaar is het eindelijk zover. We krijgen een accommodatiebeleid. Goed werk heeft tijd nodig, het komende beleid moet dus geweldig zijn. Bij het bespreken van de startnotitie brachten we al in dat er ook oog moet zijn voor nieuwe ontwikkelingen en innovatie op sportgebied. Uitgangspunten als "van onderop" en "goede spreiding" staan voor ons centraal. Ook heeft volgens ons ieder dorp recht op een ontmoetingsruimte, in Neeritter ligt dus nog duidelijk werk. Kijk bij deze gemeenschapshuizen naar wat werkt. Natuurlijk zijn afspraken niet in beton gegoten als het nodig blijkt deze aan te passen. Maar gooi in hemelsnaam niet het kind met het badwater weg. De constructie met een commerciële beheerder in Horn – maar bijvoorbeeld ook in Haelen – zorgt voor een houdbare exploitatie en heeft onze steun. Tegelijkertijd begrijpen we dat in kleinere dorpen dit niet altijd mogelijk is en dat hier een andere oplossing nodig is. Inmiddels misschien een doodoener maar maatwerk dus.

Sluit ook vooral aan bij bewegingen die al gemaakt worden. Samenwerkingen tussen verenigingen zoals het Maasveld in Neer en de Open Club in Roggel leggen de verantwoordelijkheid waar die hoort, bij de gebruikers. En laten we vooral niet het tegenovergestelde doen. De besluiteloosheid van deze raad als het op de scholenfusie in Leudal-West aankomt is beschamend. Aan het einde van dit jaar gaan we de discussie nog eens overdoen. Het resultaat van de gehouden enquête laat zich raden. Democratie is meer

dan de meeste stemmen gelden. Het is bijvoorbeeld ook het respecteren van afgesproken kaders en genomen besluiten. Iedere inwoner van een kleiner dorp met een grotere buur moet zich zorgen maken als dit een voorspelling is voor toekomstige besluiten. Samen Verder is consequent, voor ons staat de locatie in Hunsel niet ter discussie.

Nog zo'n slecht voorbeeld is de N280, het is wachten op de provincie. In het begin van dit jaar hebben we de portefeuillehouder niet tevergeefs naar de provincie gestuurd. Dit was mede omdat we de overeengekomen realisatieovereenkomst niet op het spel wilden zetten. Laat ik hier een duidelijke waarschuwing afgeven. Wij nemen geen genoegen met een kale versie waar de voor Leudal belangrijke zaken zijn uitgehaald.

Voorzitter, ik wil eenieder die heeft meegewerkt aan deze begroting bedanken. We kijken uit naar een jaar waar we – met zaken als de strategische visie, buitengebied in beweging en het accommodatiebeleid- grote stappen gaan zetten.

Ronduit Open

Algemene Beschouwingen Ronduit Open 2019

Voorzitter, namens Ronduit Open spreek ik onze dank uit aan iedereen die zich het afgelopen jaar heeft ingezet voor onze gemeente en de opstelling van deze programmabegroting. Deze algemene beschouwing zal ik me richten op de onderwerpen waar volgens Ronduit Open de grootste winst te behalen is voor de gemeente Leudal om het coalitieakkoord te voltooien en om zo de komende jaren door te kunnen groeien naar een gemeente waar het niet alleen 'Mooi is om in te Leven', maar waar wij ook trots op kunnen blijven.

Om de begroting structureel sluitend te krijgen moet Leudal bijna 5 miljoen euro bezuinigen. Dit komt door de enorme tekorten van zo'n 4 miljoen euro in de jeugdzorg. De tekorten zijn zo hoog omdat het budget dat Leudal van het Rijk krijgt 40% minder is dan voor de decentralisaties in 2015. Het gevolg is dat er intern vele posten gezocht zijn waarop bezuinigd moet worden om de begroting sluitend te krijgen. De grote vraag is hoelang gemeenten op deze manier moeten doorploeteren terwijl het rijk miljarden euro's over heeft.

Leudal heeft zich jarenlang als zorggemeente geprofileerd. Er zijn vele grote jeugdzorginstellingen in onze gemeente actief en er zijn veel kleine zorginitiatieven ontstaan. Hierdoor is het aanbod aan jeugdzorgvoorzieningen breed en is er veel werkgelegenheid. Echter, de lasten voor Leudal zijn hierdoor relatief hoger dan andere gemeenten. Wij willen graag opkomen voor de kwetsbaren, maar de zorg en hulp die wij bieden moet ook betaalbaar zijn. Er ligt een grote gedwongen bezuinigingstaakstelling voor de jeugdzorg. Wij vragen het college deze bezuinigingstaak in concreet genoemde aandachtsvelden uit te werken en voorstellen te formuleren, en de gemeenteraad hier per kwartaal van op de hoogte te houden. Wij willen als Ronduit Open onze verantwoordelijkheid nemen en samen met het College meedenken om de taakstelling op een verantwoorde wijze in te vullen. Wanneer er een herverdeling van het gemeentefonds komt zouden we met dezelfde voorstellen wellicht een miljoenenoverschot hebben. Blijven structurele bezuinigingen ongewijzigd? Vullen we onze reserves dan waardoor ook de lasten voor de burgers kunnen dalen? Verlagen we dan de OZB? Dit laatste is nog nooit voorgekomen, ondanks het feit dat Leudal aan het einde van het jaar al jarenlang honderdduizenden euro's blijkt over te houden op de begroting.

Ronduit Open heeft vanaf de start van Leudal aandacht gevraagd voor het onderwerp personeel en organisatie. We hebben aangedrongen op maatregelen, wat lange tijd nauwelijks effect heeft gehad. Er werden miljoenen uitgegeven onder de vlag van organisatieontwikkeling maar de werkelijke problemen werden nauwelijks aangepakt. Er was een veel te ver doorgevoerde mandatering waardoor de werkelijke macht bij ambtenaren lag. Ook was de interne communicatie niet op orde waardoor het college niet of te laat bij besluitvorming werd betrokken. De investeringen in de bedrijfsvoering hebben Leudal miljoenen gekost zonder dat daar voldoende resultaten tegenover stonden. Pas de laatste jaren constateren we verbetering, hoewel de weg nog lang is. In ieder geval is het met de komst van de interim-secretaris geen taboe meer om functioneringsvragen te bespreken, dat zou, voorzitter, bij onze nieuwe burgemeester en toekomstige secretaris ook zo moeten blijven. De oplossing ligt primair bij de aansturing. Vandaar dat we dit hier benoemen zoals we overigens ook in het coalitieakkoord hebben vastgelegd. Wij zijn ervan overtuigd dat we efficiënter kunnen werken en daarmee

geld kunnen besparen door een directere regie vanuit het College en management. Wij willen hierbij nadrukkelijk melden dat vele medewerkers goed functioneren.

Samenvattend voorzitter, aangezien we al vele jaren honderdduizenden euro's overhouden op de begroting, OZB-inkomsten nooit direct worden teruggegeven aan de burgers en ondernemers, bijvoorbeeld met een egaliseringsreserve, een ruime begroting minder kan stimuleren tot een behoedzaam uitgavenpatroon en een directere regie vanuit college en management, zoals ook in het coalitieakkoord is vastgelegd, tot besparingen kan leiden stellen wij de raad vandaag voor om de OZB maar met 1% te verhogen en dit te dekken met een taakstellende bezuiniging met betrekking tot externe inhuur, externe opdrachten en een directere regie vanuit het college over de voortgang van dossiers en projecten.

Niet alleen Leudal moet bezuinigen, dit geldt ook voor bovengemeentelijke samenwerkingsverbanden waarbij Leudal is aangesloten. Dit blijft een lastig punt. Telkens weer wordt er gevraagd om hogere bijdragen. Ronduit Open is voorstander van samenwerking in de regio, maar wel zo dat de Raad kan sturen, de kosten te verantwoorden zijn en resultaten zichtbaar worden. Het kan niet zo zijn dat Leudal enorm moet bezuinigen terwijl onze verbonden partijen om extra geld blijven vragen. In dit kader willen wij ook graag de Lokalen Lasten Meter introduceren. De inning van de OZB kost vanwege de taxatie van gebouwen veel geld. Adviesbureaus verdienen veel geld door het georganiseerd indienen van bezwaarschriften. Dit kostte de BsGW in 2018 meer dan 1,5 miljoen euro. De heffing van de OZB is niet bedoeld om een aanzienlijk deel van de inkomsten op deze wijze te laten wegvloeien. De Lokale Lasten Meter stelt burgers zelf in staat te oordelen of het indienen van bezwaren kansrijk is, waardoor de kosten van bezwarenprocedures sterk kunnen worden verminderd.

Tot zover over het domein Bestuur & Middelen en het Sociaal Domein. Ik ga nu verder over het Ruimtelijk Domein. Vanuit het Rijk worden agrarische bedrijven nabij natuurgebieden op vrijwillige basis uitgekocht. Dat men zich concentreert op deze gebieden is logisch, ervan uitgaande dat de schade aan natuurgebieden ernstiger is naarmate bedrijven dichterbij deze gebieden liggen. In Leudal betreft de randzone rond natuurgebieden een aanzienlijke oppervlakte. Men gaat er dan vanuit dat er slechts toekomst is voor landbouw wanneer die hooggespecialiseerd is en voor landbouw op grote schaal. Dat uitgangspunt is al heel veel jaren kenmerkend voor het landbouwbeleid. In dat proces wordt landbouw enkel beoordeeld op zijn economische waarde. Door ons enkel te concentreren op het economisch belang gaan we armoedig om met de waarde en de betekenis die landbouw in een moderne samenleving kan hebben. Wij pleiten ervoor, om naast bedrijven die inzetten op schaalvergroting en specialisatie in gebieden die zich daarvoor lenen, een landbouwmodel en een bedrijfsmodel te ontwerpen dat gemengd is, dat meer functies kan vervullen dan enkel landbouwproductie, dat meer in evenwicht is met belangen op het terrein van landschap en natuur en dat verder betere mogelijkheden biedt voor versterking van de band tussen boer en burger. Beleid rondom zonneweides en windinitiatieven is hiervoor van groot belang. Grootschalige landbouw waar dat kan en kleinschaligheid in gebieden nabij beschermde natuur. Gebeurt dat niet dan rest een landbouwsector met enkele supergrote bedrijven die permanent op gespannen voet staat met de omgeving.

Wij willen daarmee aan de slag gaan maar kunnen ons goed voorstellen dat een dergelijk traject als proeftuin wordt uitgewerkt en onderdeel gaat vormen van het beleidsproces 'Buitengebied in Beweging'. Kanttekening is dat proeftuinen in het kader van dit proces 'Buitengebied in Beweging' niet misbruikt moeten worden om overal maar aan mee te werken. Sommige ontwikkelingen kunnen gevoelig liggen bij de omgeving, ook als ze kleinschalig zijn. In de geest van de nieuwe omgevingswet wordt er in deze gevallen wel overlegd met de

omgeving. Wanneer men niet op een lijn zit kan er alsnog worden gekozen om een tijdelijke vergunning te verlenen. Tijdelijke vergunningen zoals deze gaan blijkbaar buiten de gemeenteraad om en er is geen mogelijkheid tot bezwaar en beroep voor omwonenden. Dit leidt dan, met alle beste bedoelingen vanuit de gemeente, toch weer tot spanningen in het buitengebied.

Ook de huisvesting van arbeidsmigranten in het buitengebied is hier onderdeel van. Vorig jaar bij de algemene beschouwingen kaartte Ronduit Open dit ook al aan. Hoe gaan we in de toekomst om met de huisvesting van arbeidsmigranten? Geschikte woonruimte is van belang, maar er rijzen ook vragen op. Moet Leudal zelf de verwachte stroom aan arbeidsmigranten zien te huisvesten? Willen we gelimiteerde huisvesting op campings en leegstaande panden die in eigendom zijn van de gemeente gebruiken om arbeidsmigranten te huisvesten? Of is de huisvesting op het bedrijf zelf de beste oplossing? De notitie huisvesting arbeidsmigranten van 2015 alleen volstaat niet om dit vraagstuk op te lossen. In het kader van interactieve besluitvorming en samenspel moet dit door commissie, gemeenteraad en college zo snel mogelijk wordt opgepakt. Doen we dit niet dat accepteren we dus dat arbeidsmigranten bij de boeren in containers of in sociale huurwoningen terechtkomen waarvoor het aanbod al zeer beperkt is.

Met betrekking tot de woningbouw heeft het terugbrengen van allerlei plannen veel energie gevraagd. Dat was nodig omdat er veel zogenaamde 'rustende plannen' waren die wel beslag legden op het beschikbare aantal te bouwen woningen en daardoor veroorzaakten dat nieuwe plannen niet van de grond kwamen. Net als vorig jaar pleiten we voor een betere spreiding van woningbouw over alle kernen. Doen we dat niet dat gaat dit ten koste van woningbouw in de kleine kernen en wordt alles gerealiseerd in de grotere kernen. Een mogelijkheid is het verschil in grondprijs tussen grote en kleine kernen stevig te vergroten. Dat hebben we zelf in de hand en daarbij zijn we niet afhankelijk van provincie of rijk. Per kern kunnen in bijeenkomsten de wensen en de mogelijkheden voor locaties worden besproken. De intenties moeten concreet worden en in daden worden omgezet. De vraag is of we de komende jaren blijven aanmodderen op dit gebied en toekijken hoe jongeren en ouderen uit de kleine kernen van Leudal wegtrekken. Ook moet er meer aandacht komen voor nieuwe woningtypes zoals die elders, ook in nabijgelegen gemeenten, van de grond komen. Dat vraagt een energieke benadering vanuit het College om te voorkomen dat initiatieven niet van de grond komen omdat er altijd wel regels zijn die dat belemmeren. Die mindset geldt ook voor de ambtenaren. In dit kader staan wij positief tegenover de verkoop van het gemeentelijk vastgoed, al dan niet tegen een symbolische prijs. De transformatie van deze gebouwen tot betaalbare woon- of bedrijfsruimten komt ten goede van de leefbaarheid in onze kernen.

Voorzitter, we zijn als gemeente op de goede weg. Kijkende naar het coalitieakkoord zijn er nog wat actiepunten die de komende periode aandacht moeten krijgen. Ik heb ze in deze algemene beschouwing van Ronduit Open behandeld en ben benieuwd naar de reactie vanuit het college op de volgende punten:

- De bezuinigingsopgave op het sociaal domein. In hoeverre kan er al een taakstelling worden opgelegd voor 2020? Wat zijn de laatste ontwikkelingen met betrekking tot een eventueel nieuw verdeelmodel van de financiële middelen vanuit het Rijk?
- Wat gebeurt er met posten als de OZB, de structurele bezuinigingen en de reserves wanneer het Rijk toch weer meer gelden beschikbaar stelt en we dus geen absurd groot miljoenen tekort hebben?
- De huisvesting van arbeidsmigranten. Wat is de visie van het college? Wat is de planning rondom beleid hierover?
- Woningbouw. Welke stappen worden door het college ondernomen om de komende twee jaar initiatieven voor woningbouw in kleine kernen van de grond te krijgen?

Woordvoering Begroting 2020

Geachte voorzitter, geachte leden van de Raad, beste Kijkers

Inleiding Wij besluiten vandaag over de programma begroting 2020-2023

Een begroting die tot stand is gekomen met medewerking van het ambtelijk apparaat. Wij spreken daar onze dank voor uit en onze waardering voor de inzet bij de organisatie van de Premiere en het verlenen van ambtelijke bijstand inzake nadere uitleg omtrent het dossier Sociaal Domein in het bijzonder de jeugdzorg

Deze begroting staat grotendeels in het teken van alweer een tekort op de jeugdzorg dat reeds lang een structureel karakter draagt en wederom om financiering vraagt.

Financiële kaders De jeugdzorg is uitgegroeid tot een financiële mastodont die reeds in 2015 met de invoering van de zorg decentralisatiemaatregelen van het Rijk richting gemeenten het leven zag. Op de budgetten die bij de zorgverlening nodig waren werd, met de decentralisatie - simpelweg een bezuinigings-maatregel,- fors gekort.

In de afgelopen jaren zijn de middelen die we van het Rijk ontvangen afgenomen van € 9 miljoen in 2016 naar € 7,5 miljoen in 2019. In plaats van "de tering naar de nering" te zetten - op die rijksuitkering hebben wij immers nauwelijks invloed - zijn we steeds meer gaan uitgeven. In 2016 was dat € 9,3 miljoen, toen reeds een tekort van 3 ton. Anno 2019 geven we maar liefst € 11 miljoen uit en is het tekort opgelopen naar € 3,5 miljoen. Opgeteld bedragen de tekorten sedertdien bijna € 9 miljoen. Die hebben we moeten financieren uit andere bronnen. Wij waarschuwen reeds jaren maar het gaat maar door. Gedurende deze periode horen we van het College als "pleister op de wonde" dat Weert en Nederweert onze buurgemeenten aan een deel van het tekort bijdragen. Nou dat valt best tegen; in 2017 bedroeg die bijdrage € 1 miljoen en in 2018 luttele € 118.000. Lachende derde is het Rijk met 17 miljard begrotings overschot: "zie je wel dat ze best met minder kunnen". Intussen verarmen de gemeenten, ook wij, in hoog tempo door de schaarbeweging van meer uitgaven en minder inkomsten. Alleen zij die het helemaal in het honderd hebben laten lopen zoals de gemeente Venlo mogen vervolgens uit een stroppenpot putten.

Als CDA accepteren we dit niet langer, de grenzen zijn meer dan bereikt.

Ontwikkelingen in het werkveld Met de decentralisatie deed ook de marktwerking haar intrede. Daar zou iedereen beter van worden, dachten we. De jeugdzorg is echter sedertdien slechts duurder geworden. Er wordt goed geld verdiend aan deze zorg. Niet voor niets is het aantal aanbieders de laatste jaren fors toegenomen van enkele vroeger naar meer dan 100 in de regio. Onze gemeente maakt gebruik van maar liefst 80 partijen. Er zijn partijen die de wet normering topinkomens aan hun laars lappen. Kunt u bedenken hoe goed hun verdienenmodel is. De sector is verkokerd de toeleiding naar de zorgcliënt lang en ingewikkeld en de individuele zorg vaak niet passend veel te duur en niet altijd van goede kwaliteit. Ook schept ieder aanbod zijn eigen vraag. Het instituut is er nu nog de kwaal er bij zoeken. Onze eigen rekenkamer heeft zich er in opdracht van de Raad over gebogen en komt met aanbevelingen. Ook de controle op de verdienenmodellen vraagt dringend aandacht. Voor beide zijn vóór het zomerreces moties aangenomen.

Wat stelt de gemeente daar tegenover? Het aanbestedingsbeleid en de processen die nodig zijn om passende en betaalbare zorg in te kopen schieten tekort. Het zicht op de verdienenmodellen van de aanbieders ontbreekt en er is onvoldoende inzicht in de opbouw van de zorg tarieven. De gemeente als belangrijkste vrager in de jeugdzorg markt overziet het speelveld onvoldoende en laat zich onder druk zetten door de grote zorg aanbieders. Het College is niet in control en wij als Raad evenmin. De begroting is een kluwen van cijfers en een relatie tussen de cijfers en de plannen ontbreekt.

Plannen zijn niet financieel onderbouwd we weten niet wat het kost en wie dat financiert en hoe. Evenmin wie monitort. De jeugdzorg wordt veelal uitgevoerd in samenwerking met onze buurgemeenten. Een goede zaak maar het maakt het inzicht het beheer en de controle nog lastiger. Een triest voorbeeld hiervan is het tijdens de laatste raadsvergadering besproken bovenlokale beleidsplan zorg. Een uitgebreid document met best veel en goede initiatieven echter het euro teken ontbreekt. Wat gaat dat plan kosten? wie financiert het?, hoe is het georganiseerd?, wie monitort?, hoe wordt verantwoording afgelegd en aan wie? "Beste Raad graag even tekenen bij het kruisje" meende de wethouder. Echter zonder antwoorden op die vragen gaat die goedkeuring wat ons betreft er niet komen ook vanavond niet.

Financiering van het tekort De financiering van het tekort is een hele uitdaging. Het College stelt voor dit uit bezuiniging op andere uitgaven te dekken, uit belastingverhoging en door het laten vrijvallen van reserves. Met een aantal amendementen en moties, ingediend samen met onze oppositie collega's willen wij dit echt anders. Bezuinigen hoort logischerwijze daar waar je tekort komt. Ook met onmiddellijke ingang en niet pas over 2 jaar en dan beginnend met een nietszeggend bedrag van 2 ton. We moeten vroeg de steven wenden. Er is veel te halen binnen de jeugdzorg. Vooruitschuiven in plaats van vooruitzien is het motto van deze begroting. Met onze amendementen en moties wordt het doorpakken bijsturen en vooruitzien in het belang van een beter Leudal.

De amendementen De bezuiniging op het groen onderhoud in het buitengebied willen we schrappen. We herinneren aan de bijeenkomst "Buitengebied in beweging" voorjaar 2018. In een mind mapping sessie met zeer betrokken buiten burgers hebben we de uitdagingen in kaart gebracht. Meest gehoorde zorg gold het gebrek aan onderhoud van het groen. Met deze bezuiniging laten we deze burgers in de kou staan. Waarom maken we onderscheid tussen kernen en buitengebied. Iedere burger heeft recht op dezelfde voorzieningen toch? Budgettaire is dit een slechte keuze. Gaan we terug naar onderhoudsniveau B dan kost dat straks veel meer dan we nu bezuinigen.

De bezuiniging op het maatschappelijk domein is een volgende waar we niet aan willen. De verenigingen zijn weer de klos. Dat waren ze in de afgelopen jaren ook al. Afblijven dus. Daarenboven strookt deze bezuiniging in geen mate met de introductie van het kunst en cultuur beleid waarover we overigens zeer verheugd zijn. Verenigingen en hun vrijwilligers zijn straks belangrijke actoren hierin. Dan gaat de OZB omhoog en wel 3 jaar achtereenvolgend met steeds 2%. Het waren toch vooral de lokale partijen die zich jaren lieten voorstaan hier tot de goedkoopste Gemeenten van Limburg te behoren en nu verraad aan het eigen gedachtengoed?

Ook de boekhoudkundige "trukendoos" gaat open. De reserve majeure projecten laat het College vrijvallen en ook de reserve kapitaallasten. Levert aan dekking ruim € 1,5 miljoen op. Wij willen die vrijval beperken tot € 560.000. Het toekomst-perspectief is te onzeker om deze middelen geheel toe te voegen aan de algemene middelen en ze aan jeugdzorg te besteden. Grote projecten staan op stapel met nu reeds bekende grote budgettaire tegenvallers zoals in de bouw van de school en het sportcomplex in Leudal West. Het economisch perspectief is onzeker en het is de vraag of we straks op grond van het herziene verdeelmodel van het gemeentefonds daaruit meer middelen gaan ontvangen.

De dekking van onze voorgestelde amenderingen en die van de motie inzake afschaffing van de hondenbelasting putten wij uit een in 2020 ingaande bezuinigingstaakstelling op de jeugdzorguitgaven die in totaliteit op ruim 1 miljoen uitkomt.

Het vorenstaande is geen kruistocht tegen de jeugdzorg integendeel. We streven naar een gezond perspectief voor de sector door de zorg voor hen die dat nodig hebben bereikbaar en betaalbaar te houden en ook perspectief te bieden voor hen die zich dagelijks inzetten voor de zorg van medeburgers.

Fysiek domein Zoals in het Economisch profiel Leudal voorspeld groeit onze lokale economie. Zo is er veel vraag naar woningen zowel door jongeren als ook senioren. Het College is reeds gestart met het intrekken van bestaande contingenten om zo te sturen op de marktvraag en, verdeeld over de gemeente, meer woningen te laten bouwen. Als het aan het ons ligt mag dit sneller. Jongeren moeten zich kunnen vestigen in het belang van de leefbaarheid. Juist jongeren en jonge gezinnen zorgen voor het voortbestaan van school, supermarkt, slagerij en vereniging.

We mogen trots zijn op ons buitengebied en op de ondernemers die hier mede voor zorgen. Grote uitdagingen liggen voor ons. Zoals de vrijkomende agrarische bebouwing en het gevaar van verpaupering. In 2030 staat 232000m² aan gebouwen leeg. Hoe gaan we hier ondermijning voorkomen. Ook de huisvesting van arbeidsmigranten vormt zo'n uitdaging. Dat geldt ook voor de omgevingswet. Alle actoren krijgen op grond daarvan een stem. Draagvlak is het credo. We moeten als Gemeente dan wel deze actoren serieus nemen en reageren op hun vragen en standpunten.

Aan de agrarische sector gerelateerde stikstof problematiek is ook een vraagstuk van formaat. De landbouw moet vernieuwen, verduurzamen en/of halveren. De samenleving van nu stelt andere eisen dan 50 jaar geleden. Laten we echter vooral niet vooruit lopen op zaken - en uitspraken rondom stikstof belasting door de landbouw - zonder solide bewijsvoering - "voor zoete koek slikken". De landbouw is best in staat om de wensen van de samenleving te vervullen. Dat kost wel tijd en geld.

Wegen en riolering Hier zien we dat het College financiële tekorten voor zich uitschuift. Minder uitgeven aan onderhoud en de daaruit vrijkomende middelen investeren in vervanging om te voldoen aan de voorschriften van de provincie. Ook in wegen, riolering en groen hebben we net als in de jeugdzorg een structureel tekort en gaat straks inhalen veel meer kosten.

Economie Het gebrek aan een positieve bejegening van onze bedrijven blijft ons zorgen baren. Onze (mkb)bedrijven vormen de motor van onze lokale economie. Regelmatig haalt dit College de media met het zoveelste juridische geschil dat voor de Rechtbank beslecht moet worden veelal met een slechte afloop voor de gemeente. Vaak gaat het daarbij om rammelende bestemmingsplannen. Een goede communicatie met ondernemend Leudal blijft van groot belang om vooral de gang naar de rechter te voorkomen. Hoe zit het met industrieterrein Zevenellen. Is er voortgang. De potentie van dit terrein is groot vooral voor innovatieve bedrijven in het kader van bijvoorbeeld energie transitie. Wanneer kan de schop de grond in? Wij staan positief tegenover de vorming van Bedrijven Investeringszones. Juist omdat de behoefte aan een zogenaamde BIZ van onderop gedragen wordt door de deelnemende bedrijven. Verwacht dit College op korte termijn nog aanvragen voor een BIZ? Wij vragen tenslotte aandacht voor de ambulante handel die in economisch zwaar weer verkeert. De terugverdientijd van door hen verrichte investeringen sluit niet aan op de looptijd van de verleende vergunning en leidt voor hen tot veel onzekerheid. We hebben hier recent raadvragen over gesteld en roepen het College op om de vergunningentermijn voor ambulante handel beter te laten aansluiten op de terugverdientijd van door deze sector verrichte investeringen.

Wij leveren graag onze bijdrage aan de uitvoering van deze begroting echter wel met in acht name van de door ons te samen met onze oppositie collega's ingediende moties en amendementen. De begroting zoals die nu voor ligt kan niet op onze steun rekenen nu die niet in het belang is van een beter Leudal. Graag nodigen wij de coalitie-collega's uit om, na de beschouwingen, een compromis te beproeven

Dank voor uw aandacht

Leudal

D66

Dank u wel voorzitter,

Om maar direct met de deur in huis te vallen....Ja: D66 heeft gezegd dat de veestapel gehalveerd moet worden. We weten dat de consequenties hiervan ingrijpend zijn.

Maar er moet wel iets ingrijpend gebeuren om Nederland leefbaar te houden.

Dat D66 met dit standpunt geen vrienden zou maken, wisten we uiteraard.

Toch vertelt D66 dit verhaal. Het is geen leuk verhaal, maar wel het eerlijk verhaal.

D66 Leudal heeft nu bijna het eerste volledige begrotingsjaar in de coalitie achter de rug.

De coalitie presenteert vanavond de begroting voor 2020, die ondanks enorme tekorten op de jeugdzorg sluitend is. De consequenties van die tekorten zijn ingrijpend. De begroting moest sluitend gemaakt worden door bezuinigingen, en verhoging van de OZB. Dat het college hiermee geen vrienden maakt, wisten ze uiteraard. Toch vertelt het college dit verhaal. Het is geen leuk verhaal, maar wel een eerlijk verhaal.

Ondanks de tekorten op de jeugdzorg zijn er in het afgelopen jaar resultaten geboekt waar we trots op zijn. D66 heeft in de verkiezingstijd geluisterd naar onze inwoners en die hebben ons drie opdrachten mee gegeven. Een beter openbaar groen, versterk de leefbaarheid en zorg dat iedereen mee kan doen.

Daaraan hebben we gewerkt.

Zo hebben we er voor gezorgd dat de kinderen met een beperking van de Heisterkes in Haelen binnenkort onderwijs kunnen volgen. Daardoor kan iedereen echt mee doen aan het onderwijs. We hebben er voor gezorgd dat het Samen Zorgen huis in Baexem door kon gaan, waardoor mensen langere tijd in een vertrouwde omgeving kunnen wonen. Er wordt weer volop gebouwd in veel dorpen en er zijn nog veel bouwplannen. Zo komen er in het centrum van Haelen 10 levensloopbestendige huurwoningen en in Ell wordt een complete nieuwe wijk gebouwd. We hebben er voor gezorgd dat de bibliotheek de komende 3 jaar elk jaar € 75.000,- krijgt om haar dienstverlening toekomstbestendig te maken. In Neer is een aanvang gemaakt met de verbouwing van het sportpark, naar een Open Club van 40 verenigingen en stichtingen.

Lastig.

De gemeente Leudal stond naar buiten toe bekend als een lastige gemeente. Er werden vaak besluiten genomen die voor de buitenwereld onbegrijpelijk waren. En tijdens vergaderingen werd regelmatig op de man gespeeld, in plaats van op de bal. D66 heeft haar ongenoegen hierover meermaals bekend gemaakt. Het was geen leuk verhaal maar wel een eerlijk verhaal. En het heeft geholpen. De sfeer in de gemeenteraad en in de commissies is verbeterd. Een compliment voor de constructieve houding van het CDA, PAL, VVD en Leudal Sociaal is op zijn plaats.

D66 Leudal vond dat er teveel bestuurd werd op incidenten. In de commissies werd bijvoorbeeld soms meer tijd besteed aan allerlei incidenten in de rondvraag, dan aan de onderwerpen die op de agenda stonden. Burgemeester, wethouders, ambtenaren maar ook commissie- en raadsleden waren daarom te veel tijd kwijt aan het oplossen van incidenten dan aan het aanpakken van de werkelijke uitdagingen. Daarbij kwam, dat teveel beslissingen onbegrijpelijk waren en het soms ook leek of gelijke gevallen... niet gelijk behandeld werden. Dat hier iets aan moest gebeuren is geen leuk verhaal, maar wel een eerlijk verhaal.

Achter de schermen wordt hard gewerkt. Gewerkt aan beleidstukken, waar we niet alleen het komend jaar, maar de komende jaren veel plezier van zullen hebben. Er wordt onder meer gewerkt aan een beleid voor het afwijken van bestemmingsplannen, een nieuw accommodatiebeleid, een kunst en cultuurbeleid en een beleid hoe ons buitengebied opnieuw ingericht wordt. Voor onze gemeente zijn dit belangrijke stukken, waardoor we afstappen van sturen op incidenten, en overstappen naar het sturen op basis van afspraken.

Voorzitter.

Door de oppositie zijn een aantal amendementen ingediend. Mijn collega raadsleden zullen daar zometeen verder op ingaan. Ik wil nu, in het algemeen, opmerken dat het wel erg makkelijk is om te stellen dat we nergens op moeten bezuinigen én dat we de OZB niet moeten verhogen. Dit is onmogelijk. We hebben gewoon te weinig geld gekregen uit de Den Haag om de jeugdzorg goed uit te voeren. Er moet al jaren fors geld bij en dat zal nog een tijdje zo blijven. Dat is geen leuk verhaal, maar wel een eerlijk verhaal.

De enige uitzondering die wij willen maken is de bezuiniging op het groen in het buitengebied. Inwoners hebben ons verteld dat mooi openbaar groen de hoogste prioriteit heeft. Er is in het verleden bezuinigd op openbaar groen en daar hebben we nu nog veel last van. We zijn nog steeds bezig om de negatieve gevolgen van die bezuiniging te herstellen.

Dat is geen leuk verhaal, maar wel een eerlijk verhaal. Want een ezel stoot zich geen twee keer aan dezelfde steen. Bezuinigen op openbaar groen is daarom, wat ons betreft, niet acceptabel. We hebben nog voldoende reserve om het voorgestelde bezuinigingsbedrag op het openbaar groen, daaruit te betalen. En dan zien we volgend jaar wel weer verder.

Wij merken dat het al beter gaat in de gemeenteraad. De raadsvergaderingen duren steeds korter. De laatste 2 vergaderingen gaan de boeken in als de kortste raadsvergaderingen ooit gehouden in Leudal. Zou dit een gevolg zijn van de benoeming van een nieuwe burgemeester? Met burgemeester Schmalschläger als nieuwe burgemeester werken we samen aan een nieuw, en beter hoofdstuk voor onze gemeente Leudal. Wij zien uit naar een prettige samenwerking in 2020 met de coalitiepartijen, de oppositiepartijen en het college van burgemeester en wethouders. Dit alles in het belang van een betere toekomst van onze mooie gemeente Leudal. En dat is zowel een leuk verhaal ... als een eerlijk verhaal.

Dank u wel.

Dank aan college en ambtenaren etc. Ene bijzonder woord van dank aan de ambtenaren, die de oppositiepartijen nader uiteen gezet hebben wat er rond de jeugdzorg speelt, en ook een addendum hebben opgesteld.

Vandaag bespreken we dit lijvige rapport, met de titel 'Programmabegroting 2020-2023'. Niet langer heeft het college een mooie titel aan de begroting gekoppeld, zoals vorig jaar nog : 'samen bouwen aan de toekomst'. Progressief Akkoord Leudal houdt wel van deze no nonsens aanpak. Gewoon aangeven waar het om gaat. En hoe jammer ook: vandaag gaat het wél ergens om: door de toenemende kosten van de jeugdzorg is er een gapend gat ontstaan tussen de inkomsten en uitgaven van de gemeente Leudal. En daar moeten we wat aan doen.

Als we nu ingaan op de begroting, dan kunnen wij deze in grote lijnen steunen. Goede punten zijn onder andere:

- 1) er worden géén nieuwe prestigeprojecten toegevoegd. Nog steeds staat de onbetaalbare 'fietsbrug over de Maas bij Buggenum' er op en tot onze spijt wordt ook de exclusieve Wielerbaan nog opgevoerd. Maar het goed om te constateren dat het college inziet dat dit soort prestigeprojecten niet thuis horen in Leudal.
- 2) goed is ook dat het college overtuigd is van het gegeven dat de jeugdzorg, hoe belangrijk ook, een beperking kent als het gaat over de financiën. Weliswaar is het grote tekort op die post vooral veroorzaakt door een fikse bezuiniging vanuit de afgelopen kabinetten, maar ook binnen de jeugdzorg kan het best effectiever en efficiënter.
- 3) tenslotte mag het ook als een verbetering gelden dat het college duidelijk en concreet maakt wat de mogelijke opties voor bezuinigingen zijn, en wat dit oplevert. Met daarbij nog wel de kanttekening dat de beschrijvingen bij de bezuinigingsposten wat summier zijn.

Maar natuurlijk hebben wij ook kritiek op een aantal bezuinigingsvoorstellen van het college. Wij hebben besloten om onze mening samen met de andere oppositiepartijen aan u als raad voor te leggen, in de gedachte dat het zodoende tot een weloverwogen besluit komt van de gemeenteraad.

Ik leg de kritische punten vanuit PAL even uit, waarna we in een latere fase de amendementen en moties zullen bespreken.

De ambtelijke organisatie

Hoewel de secretaris trots is dat hij de ambtelijke organisatie 'uit het dal' zegt te hebben getrokken, hebben wij nog lang geen soepele en doortastende ambtenarij aangetroffen in de afgelopen tijd. Diverse dossiers werden onvoldoende beheerst door de betreffende ambtenaar. Ook worden de burgers geconfronteerd met wijzigingen van inzet van personeel, die ons vreemd over komen. Vorig jaar gaven we al aan dat op diverse plekken te dure externe krachten werden ingevlogen. Het gevolg is dat verenigingen steeds hetzelfde verhaal moeten uitleggen aan de nieuwe kracht, die dan vóórdat er iets gebeurd is, weer vertrokken is. Zo nemen de kosten voor het ambtelijk apparaat fors toe, terwijl de kwaliteit en kennis van het personeel afbrokkelt.

Overigens hebben wij ook nog steeds veel moeite met het aanstellen van liefst 5 wethouders, daar waar 4 wethouders in het verleden minimaal even veel daadkracht en inzet hebben getoond als de huidige 5 wethouders.
En dan hebben we nog niet gesproken over het gebrek aan handhaving.

De financiën

In tegenstelling tot haar eigen uitgangspunten heeft het college een verhoging van de opbrengst OZB gedurende 3 jaar met 2% voorgesteld. Daar kunnen wij niet mee akkoord gaan. Er is geen overtuigende reden om zo lastenverzwaring bij de bevolking neer te leggen, daar waar de landelijke overheid in eerste instantie schuldig is. Daarnaast moeten de bezuinigingen vooral bij de sector jeugdzorg zelf gezocht worden. Net als diverse gemeenten in de regio zeggen wij dus: géén verhoging van de OZB.

Aan de andere kant vinden wij het niet het juiste moment om geaccepteerde belastingen als de hondenbelasting en de toeristenbelasting voor arbeidsmigranten nu plotseling af te schaffen. Als we zoiets zouden voorstellen, zouden we de bezuinigingsopgaaf juist doorkruisen en dat is NIET de bedoeling.

Andere bezuinigingsposten

Nog twee andere bezuinigingsopties zijn voor Progressief Akkoord Leudal onbespreekbaar. Dat zijn de extra bezuiniging op het groen in het buitengebied, waardoor (ik citeer) 'de ecologische waarde van de vegetatie van de wegbermen verloren gaat, wat slecht is voor bijen en andere insecten. Ook het aantal bloemen en kruiden neemt daardoor af' Ik denk dat PAL hier weinig aan toe hoeft te voegen.

Het tweede onbespreekbare punt ligt in de korting van €100.000 aan subsidies voor maatschappelijke organisaties en verenigingen.

Wij hebben alle genoemde bezwaarpunten in onze moties en amendementen opgenomen. Tot zover onze inbreng

BIJLAGE:

Nadere bestudering van de college-brief over de september-circulaire (mail van W. Cornelissen) geeft ons eens te meer argumenten om de verhoging van de OZB in de toekomst niet door te voeren. De verhoging van de opbrengst OZB gedurende 3 jaar met 2% kan geheel achterwege blijven gelet op de door het college aangeleverde cijfers m.b.t. de ontwikkeling van de algemene uitkering gemeentefonds over de jaren 2020 tot en met 2023. Een en ander biedt meer argumenten om de verhoging te annuleren, terwijl de oorspronkelijke argumentatie tegen de OZB-verhoging blijft bestaan voor ons.

Geraamde begrotingsruimte

September circ. 2023	2020	2021	2022
In euro`s	227.036,--	332.728,--	
243.389,-- 1.063.137,--			
Let op: dit zijn voor Leudal meer-inkomsten			
Geraamde meer-opbrengst OZB			
3 jaar / 2%	117.000,--	236.000,--	
357.000,-- 357.000,--			

Er blijft nog bestedingsruimte over indien de OZB-verhoging geen doorgang vindt, met uitzondering van 2022, waarvoor incidentele oplossingen mogelijk zijn.

ALGEMENE BESCHOUWINGEN BEGROTING 2020 VVD.

De begroting 2020 ligt voor en die geeft inzicht in de plannen die het college heeft voor 2020 en de komende jaren, en vooral hoe alles betaald gaat worden. Maar, hoewel die begroting een inkijk geeft in de nabije toekomst, dringt bij het lezen ervan het recente verleden zich op. En dat is zeker niet willekeurig. De oorzaak daarvoor is eigenlijk dat uit niets blijkt dat het college een ambitieuze doelstelling heeft. Teveel onderwerpen blijken al lang op de agenda te staan en krijgen geen komaf; nieuwe onderwerpen verschijnen nauwelijks. Dat verbaast van een ploeg wethouders van maar liefst 5 personen. Daarvan heeft bij de start van dit college in april vorig jaar toch iedereen méér verwacht. Vijf personen, waarvan diverse met meerjarige ervaring.

Om een idee te krijgen wat er door het college sinds haar start in de steigers is gezet, hoeft je maar de raadsagenda's vanaf april vorig jaar na te lezen. Een kwestie van hooguit 10 minuten, want het aantal raadsvoorstellen lijkt per vergadering korter te worden. Bijna met weemoed, mevrouw de voorzitter, denkt de VVD-fractie terug aan de tijd dat raadsvergaderingen om 23.00 uur werden afgesloten om een week later te worden hervat. Inderdaad zeer spannend voor de raad, maar je wist wel dat er iets gebeurde. Dat lijkt verleden tijd. Steeds vaker gebeurt het dat je na een raadsvergadering op tijd thuis bent om je favoriete cluppie te zien aftrappen in Europees voetbal.

Wat stond er het laatste anderhalf jaar zoal op de agenda? Het ging vaak om kleine bestemmingsplannen, zienswijzen op verbonden pp, ad hoc voorstellen en nog maar zelden om een beleidsnotitie. En als die op de agenda staan, wil dat nog niet zeggen dat er iets gaat gebeuren.

Een voorbeeld is de vaststelling van het economisch profiel van de gemeente in september vorig jaar, door de VVD van harte onderschreven. Wij pleitten toen voor een voortschrijdende aanpak. Aangekondigd werd dat medio dit jaar het uitvoeringsprogramma gepresenteerd zou worden. Wat schetst onze verbazing, of eigenlijk ook weer niet?: het uitvoeringsplan is er nog steeds niet. Waarom niet vraag je je af?

Uiterekend dat economisch profiel is door het college benoemd als één van de 9 speerpunten van 2020. Je mag toch verwachten dat het college er boven op zit. Economische profilering in een tijd van hoogconjunctuur is in een dynamische omgeving van groot belang. Hoe zit het in het verlengde daarvan met de verbreding of het "smart- maken" van autosnelweg A2? Doet het college of een samenwerkingsverband daar nog wat aan? Ook al een jaar niets meer van vernomen toch?! Kansen dreigen aan Leudal voorbij te gaan. Hoe staat het met de ontwikkeling van Zevenellen? Een ander speerpunt is het accommodatiebeleid. Alsof er sinds de oprichting van de gemeente Leudal nog nooit eerder over geschreven is, presenteert het college enkele maanden geleden een notitie met de naam "startnotitie". Met een inhoud die de raad al lang wist. Intussen wordt het beleidsplan, dat geagendeerd staat voor de raadsvergadering van a.s. februari, aan alle kanten voorbij gestoken door initiatieven en ad hoc-oplossingen van het college zelf. Ik noem een paar voorbeelden: het Maasplan Neer, de uitbreiding van de kleedlokalen van voetbalclub Roggel, de nieuwe voetbalaccommodatie in Kelpen- Oler, de problemen die zich voordoen bij de Postkoets in Horn en de Bombardon in Heythuysen. Vandaag lezen we in de krant dat

er een ton voor de Haemmaeker Neer wordt uitgetrokken. Terecht overigens volgens de VVD. Maar het moment van publicatie lijkt het lange wachten op de beleidsnota een beetje goed te moeten maken. Het komende accommodatiebeleid moet nog het licht zien maar is nu al door vele feiten achterhaald.

De allerbelangrijkste beslissing in dat accommodatiebeleid sinds jaren staat te gebeuren in de vergadering van december a.s., als de raad een definitief besluit neemt over de locatie van de nieuwe school in Leudal-West. De aankondiging dat de school minstens 3 miljoen méér gaat kosten dan de oorspronkelijke 5 miljoen, zal de financiën van Leudal extra onder druk zetten. De handelwijze trouwens van het college m.b.t. de resultaten van de ouderraadpleging is een zwakgebod en laat de politiek van Leudal op zijn slechts zien.

Enkele van de speerpunten kun je moeilijk zo noemen. De voorbereiding op de Omgevingswet is er zo één. Ok, het moet gebeuren binnen de organisatie, maar om dat een speerpunt te noemen... . Hetzelfde geldt voor het opstellen van de nieuwe Strategische Visie. Het stuk zal niet meer of minder een toetsingskader worden waaraan nieuw beleid op hoofdlijnen getoetst zal worden. (Waarschijnlijk een dik stuk dat een plaatsje in een la verdient.)

Wat betreft de financiën van de gemeente. Leudal moet bezuinigen omdat we geconfronteerd worden met tekorten in de Jeugdzorg. Dat is niet verrassend, want dat is al jaren gaande. Wat wél verrassend is, is dat volgens het college de eerstvolgende korting op de jeugdzorg pas in 2021 staat te gebeuren, voor een bedrag van och arm 2 ton. Pas over 3 jaar wordt de bezuiniging met een bedrag van 1,2 miljoen serieus. Waarom niet veel eerder bezuinigen op de Jeugdzorg, want dat daar de gaten gedicht moeten worden vinden wij vanzelfsprekend. Waarom niet dit jaar al bezuinigd? Al meer dan eens is hier in huis uitgesproken dat de grote instroom van Leudalse jeugd in de Jeugdzorg zijn oorzaak vindt in het grote aanbod van zorgaanbieders. Dat aanbod creëert weer zijn eigen vraag en zorgt er voor dat het lijkt alsof Leudal een grote stad-problematiek heeft. Wij willen dat het komende begrotingsjaar al wordt begonnen met een bezuiniging van € 560.000. Bezuinigen op de Jeugdzorg gebeurt in méér plaatsen in het land. Kijk naar Amsterdam, waar nog geen 2 weken geleden een cliëntenstop is ingevoerd en men de wachtlijsten laat oplopen, om die niet nalatende toestroom te stoppen.

Het college wil het financiële gat dichten met een aantal maatregelen, waaronder een verhoging van de OZB van 2% over 3 jaar, een bezuiniging op het groen onderhoud in het buitengebied en opnieuw een stevige greep in de reserves, net als vorig jaar. De VVD wil die maatregelen grotendeels schrappen. Al jaren op rij houdt de gemeente veel geld over. Over 2018 1,5 miljoen, over 2017 eenzelfde bedrag. Het lijkt een patroon te zijn. Ook de septembercirculaire is gunstig voor Leudal. Daar komt bij dat er bij de OZB over de jaren heen veel meer geld wordt opgehaald dan begroot. Dat geld moet op de een of andere manier terug naar de burger. Verhoging van gemeentelijke inkomsten door lastenverzwaring van de burgers wijzen wij dan ook sterk af. We willen zelfs enige lastenverlichting nastreven door afschaffing van de hondenbelasting.

Het college stelt voor om te bezuinigen op het onderhoud groen in het buitengebied. De VVD is daar niet blij mee. Wij willen waarschuwen voor de gevaren bij het minder controleren en snoeien van bomen. U spreekt daar zelf van een verhoogd risico op schade, bijv door laaghangende takken. U moet vooral ook denken aan letsel bij mensen. De gemeente loopt het risico van aansprakelijkheid ten gevolge van achterblijvend onderhoud. De VVD stelde in september nog raadsragen n.a.v. klachten die ons bereiken over opbollend asfalt in fietspaden t.g.v. wortelgroei. Voor fietsers en brommers kan dit zeer gevaarlijk zijn. Blijf zeer alert daarop.

Aandacht vragen wij voor de woningmarkt en met name voor het bouwen van andere type woningen dan tot nu toe eigenlijk worden gebouwd. Het structuurbeeld wonen was daar helder over. Daarom komen wij met een motie om zo mogelijk flexwoningen te bouwen.

Ook stil is het op het terrein van Duurzaamheid. Vorig jaar bij de algemene beschouwingen onderschreven wij met enkele andere partijen de ambitie van Leudal om de duurzaamste gemeente van Limburg te zijn. Wij wilden daar toen extra geld voor uittrekken. Van die ambitie lezen wij in de begroting weinig terug en ook horen wij daar weinig meer over. Graag extra aandacht daarvoor.

Tot slot spreken wij onze dank en waardering uit jegens iedereen in het ambtelijk apparaat die meegewerkt heeft aan de totstandkoming van deze begroting.

Tekst bij begrotingsbehandeling Programmabegroting 2020-2023

We kunnen als Fractie Leudal Sociaal eigenlijk heel kort zijn over deze Programma-begroting 2020-2023: Het is een heel dik boekwerk geworden, er staan heel veel lettertjes in en ook nog een paar cijfers. En er staat een heleboel niet in. Overigens en desondanks: veel waardering voor de ambtelijke ondersteuners die deze programma-begroting bij elkaar geschreven hebben.

Er is veel papier geofferd aan wat we al wisten: bijvoorbeeld aan het oplopende tekort op de Jeugdzorg. En er worden suggesties geleverd voor een oplossing. Over de oorzaken van dat tekort doet de programma-begroting nogal schimmig: er worden veronderstellingen geuit, maar een overtuigende analyse blijft nog steeds uit. We mogen als Raad zeggen welke keus we uit het aanbod van bezuinigingsvoorstellen gaan maken. Nu kunnen we natuurlijk als Leudal Sociaal wel miauwen dat de oplossing voor het financiële tekort-probleem in Den Haag ligt, omdat Den Haag de zorg voor de zorg over de heg gekieperd heeft en bij de gemeenten op de stoep heeft gelegd. En dat Den Haag het probleem dan ook maar moet oplossen. Het is maar de vraag of Den Haag onze verontwaardiging überhaupt wel opmerkt. En of je als gemeente dan rustig met je armen over elkaar kan zitten afwachten tot dat wel het geval is. Duidelijk is dat ons mopperen het probleem niet uit de wereld helpt en dat we zelf moeite moeten doen om het miljoenen-tekort de baas te worden.

Het is natuurlijk wel erg gemakkelijk om de OZB te verhogen. Je schuift daarmee voor een deel de oplossing van het probleem van je bord en deponert het bij de burgers op hun bord. Goed voorbeeld doet goed volgen, zeg je dan. Je kunt ook bezuinigen op de subsidies. Eigenlijk helemaal niet zo'n gek idee want het subsidiëren teneinde verenigingen in leven te houden is eigenlijk wel erg raar. Subsidieer dan liever op wat die verenigingen aan activiteiten ontwikkelen voor de samenleving. Schuif verder de kapitaallasten van majeure projecten door en houdt ze niet onnodig op de begroting. Prima! Ook andere voorstellen kunnen wat ons betreft doorgang vinden, behalve natuurlijk de voorgestelde bezuinigingsronde op het onderhoud van het openbare groen in het buitengebied: van B- naar C-niveau. Het klepelen van de bermen is, wat ons betreft, een absoluut niet te accepteren aanpak. We doen nog steeds betrekkelijk weinig aan alomvattende milieu-zorg. Laten we niet nog verder afzakken!

Waar we wel wat in zien is het aanpakken van de organisaties die voor ons de Jeugdzorg uitvoeren. We waarderen wel degelijk de inzet van het CJG. Maar dat betekent niet dat het CJG qua personeels-omvang van jaar tot jaar hoeft te stijgen. Dat mag best een tandje minder. Leg voorts de verdien-modellen van de jeugdzorg-organisaties eens goed onder het vergrootglas. Bekijk kritisch de kosten voor overhead die de organisaties berekenen en pak bovenal en alsjeblieft hun winstmarges eens aan. Daar is ons inziens heel veel voordeel te halen. Staar je niet blind op de PGB's, de controle op wat daarin omgaat is bizar goed geregeld. Maar bij de organisaties die de zorg in natura uitvoeren zou best wat meer controle mogen plaatsvinden, vooral op wat er daadwerkelijk geleverd wordt en op de te verantwoorden uren. Zeker nu bestuurlijk minder dan bedoeld wordt ingezet op het vasthouden aan de profiel-afspraken en kosten de pan uit rijzen is dat een instrument om de uitgaven meer in de hand te houden.

Binnen dit kader lijkt het ook een goede zaak meer stringent in te zetten op de verwijfsfunctie van de huisartsen naar de gespecialiseerde en heel kostbare zorg. Dat betekent dat zij nog veel meer dan nu moeten leren te gaan werken met praktijkwerkers die bekend zijn met jeugdzorg-problematieken. De pilot in Haalen is wat ons betreft een wel heel late en magere proef-situatie. We zijn ervan overtuigd dat in deze

sfeer een grote bezuiniging mogelijk moet zijn. En dat de praktijk-ondersteuning niet persé hoeft te leiden tot een fte-uitbreiding van het CJG.

Wat wij als Leudal Sociaal enorm missen in wat er thans op papier staat zijn de suggesties voor de uitvoerings-aanpak. Natuurlijk kan in dit stadium geen uitvoeringsplan overlegd worden, dat is zonneklaar. Wèl vragen we al sinds tijden om uitvoerings-suggesties, een palet van uitvoerings-mogelijkheden. Op dit moment resteren uitsluitend vage beloften van toegezegde verbeteringen. De diffuse ruis van nietszeggende teksten illustreert de apathische en bijna bevroren inzet op bestuurlijk vlak.

We hebben onlangs een Rekenkamer-onderzoek gehad naar de werkwijzen en effecten op het terrein van de Jeugdzorg. Een belangrijke aanbeveling was dat principieel kiezen voor een integrale aanpak vanuit tal van beleidsterreinen de enig werkbare werkwijze betekent die zowel de kwaliteit van de zorg verbetert als ook het totale kostenplaatje. We hebben die aanpak kracht bijgezet met een algemeen ondersteunde motie. Alleen de oppositie binnen de coalitie was tegen. Voor zo'n aanpak is het bovendien nodig dat belemmerende regels genegeerd moeten kunnen worden en dat een gekwalificeerd ambtelijk apparaat uitvoeringsgericht actief is. Op dat punt, vrezen we als Leudal Sociaal, valt nog heel wat te winnen.

Op het terrein van het onderwijs liggen voor de gemeente niet zo heel erg veel taken en de taken die er wèl liggen – en hiermee is de Raad zelf met voortvarende besluiteloosheid aan zet geweest – doen we vooral in de rol van de vertragende factor. Het gênante theater rond de definitieve bouwplek van de wellicht ooit te realiseren basisschool in Leudal-West staat nog vers in ons geheugen. Nu komt daar ook nog de oplossings-richting bij voor de huisvestingsproblemen van St.Ursula in Horn en Heythuysen. Als het aan onze Raad ligt zal de besluitvorming naar verwachting weer feestelijk zijn.

De beleidsplannen voor de komende periode reppen over tal van zaken. De gezondheidsbevordering, bijvoorbeeld, wordt genoemd. Er wordt geschermd met de visie van Machteld Huber uit 2012 over positieve gezondheid. Haar centrale uitgangspunt wordt hier klakkeloos herhaald zonder verdere eigen richting of duiding. Wat e.e.a. betekent voor de concrete taakstelling van de gemeente achterhalen we helaas niet. Wèl wordt een speerpunt van beleid herhaald die we als gemeente al sinds 2014 gekozen hebben: een actieve preventieve aanpak op het gebied van drugs en alcohol. Nu blijkt dat alcoholverstrekking aan jongeren nog steeds aan de orde is. Het geeft toch te denken dat met name sportkantines op dit punt negatief scoren. Overigens lijkt ons de combinatie sport en alcohol te gek voor woorden. Noch op het punt van het alcoholgebruik bij jongeren gaat het de goeie kant op, noch op het vlak van het drugsgebruik. Zijn we hier als gemeente wel weerbaar genoeg? We blijven grote twijfels houden.

We kunnen nog veel punten uit het stuk aanhalen en bespreken, maar dat leidt tot een herhaling van zetten, kwesties die ook al door andere fracties benoemd zijn. We willen wèl iets zeggen over het sport- en het falend cultuurbeleid.

We lezen in de tekst van de programma-begroting: Cultuur hoort bij mensen. Het biedt de mogelijkheid om te boeien, betekenis te geven, bla, bla, bla. Cultuur moet zoveel mogelijk bereikbaar zijn bla, bla, bla. Wij weten niet wie deze kromme teksten bedacht heeft maar de schrijver is niet bepaald thuis in zijn onderwerp. Principieel geldt het volgende: Cultuur is te zien als de wijze waarop mensen zichzelf en hun omgeving vorm geven en steeds weer opnieuw uitvinden. Dat gebeurt door taal, versiering, en kunstzinnige uitingen. Cultuur kun je dus ook niet beschikbaar stellen, alsof het een pakket is, af te leveren door de KPN-besteldienst. Je kunt wel zorg dragen voor het behoud van een bepaalde cultuur door mensen in de gelegenheid te stellen hun ding te doen. Meer hoeft niet, meer kan niet. Als het nieuwe kunst- en cultuurbeleid dit uitgangspunt deelt, zijn we al heel gelukkig.

Het armoedebeleid zoals dat in de programma-begroting beschreven staat is ons voorlopig laatste aandachtspunt. De programma-aanpak voor de periode 2020-2023 maakt ons niet werkelijk gelukkig. Er wordt verwezen naar wat hier heet: de 6 programma-pijlers. Die houden het volgende in: Informatie, communicatie en educatie, met de doelgroep praten, vroeg-signalering, gradaties in dienstverlening, speciale aandacht en vertrouwenspersonen. Wij worden van zo'n opsomming behoorlijk droevig. Onze

vraag zou veel meer zijn: wat wil de gemeente concreet bereiken en welk instrument moet dat mogelijk maken. En daarnaast: wanneer zijn we op een eindresultaat afrekenbaar?. We vinden in de krap 14-regelige tekst geen enkele aanwijzing, noch van de prioriteit die aan het armoede-vraagstuk gegeven moet worden. En laten we niet vergeten: knippen in het armoede-beleid nu betekent in de toekomst een veelvoud aan uitgaven. Een ruimhartig armoede-beleid rendeert in een later stadium. De suggesties die PAL hiervoor geleverd heeft delen we uit volle overtuiging.

Ongeveer hetzelfde geldt voor ons beleid aangaande asylanten en migranten. We zullen hen, gezien de demografische ontwikkelingen, nog hard nodig hebben. Koester ze en maak ze deel van onze eigen gemeenschappen. Die houding zal zich op enig moment uitbetalen. De programma-begroting gaat er naar onze mening wel heel zuinigjes op in. In mentaliteit en bestuurlijke houding zullen we daar met meer elan antwoord op moeten geven.

Tot dusver onze reactie als Leudal Sociaal. In de commissies zullen we concreter invulling geven aan onze opvattingen.

Amendement 1

AMENDEMENT

De Raad van de gemeente Leudal, in zijn vergadering van 12 november 2019 bijeen;

Overwegende dat:

- het College de Raad ter besluitvorming de programmabegroting 2020-2023 voorlegt;
- het daarin aangeeft dat in de komende begrotingsperiode met forse financiële tekorten rekening gehouden moet worden;
- het aangeeft dat met name de tekortschietende financiering van de Jeugdzorg tot deze tekorten geleid heeft, c.q. ook in de komende jaren tot grote tekorten zal leiden;
- het daarom een pakket van maatregelen voorstelt ter dekking van de oplopende tekorten, zoals onder meer:
  - een verhoging van de OZB met jaarlijks 2%, met een geschatte opbrengst van € 116.000 in 2020;
  - een korting op het budget voor onderhoud groen in het buitengebied, met een geschatte opbrengst van € 121.000 in 2020;
  - het laten vrijvallen van de reserve majeure projecten, met een totale opbrengst van € 596.000 en de reserve kapitaallasten majeure projecten met een opbrengst van € 925.000 in 2020;
  - het korten van subsidies in het maatschappelijk domein met een geschatte opbrengst van € 100.000 in 2020;
  - het aanscherpen van efficiency-maatregelen op het terrein van het personele gemeentelijke bestand.

Rekening houdend met het gegeven:

- dat binnen de Jeugdzorg nog tal van onbenutte mogelijkheden zijn die niet, te laat of onvoldoende onderkend en onderzocht zijn in de richting van het terugdringen van de kosten en in het aanbestedingsbeleid daar onvoldoende op is ingespeeld;
- dat de kosten van de Jeugdzorg dermate zijn opgelopen dat onmiddellijk ingrijpen dringend gewenst is;
- dat de onzekerheden rond de wenselijke herijking van het gemeentefonds en de onberekenbaarheden met betrekking tot de inzet van het te herzien zgn. objectieve verdeelmodel dermate groot zijn dat op dit moment niet gespeculeerd mag worden op een voor Leudal gunstige uitkomst;
- dat het principe overeind blijft dat op het terrein waar tekorten ontstaan die tekorten bestreden moeten worden;

Besluit:

- Door, onder meer, een bezuinigingstaakstelling op de Jeugdzorg tot het noodzakelijke evenwicht in inkomsten en uitgaven op dit vlak te komen;
- Zowel de voorgestelde verhoging van de OZB als ook de korting op het groenonderhoud in het buitengebied af te wijzen, en tevens de voorgestelde korting op de subsidies aan organisaties op het maatschappelijk terrein niet te laten gelden voor initiatieven die de versterking van de leefbaarheid tot doel hebben.

En gaat over tot de orde van de dag.

Fractie Leudal Sociaal
Fractie PAL
Fractie VVD
Fractie CDA

Amendement 2

Amendement: Afschaffing toeristenbelasting voor arbeidsmigranten

De Raad van Leudal in zijn vergadering van 12 november 2019 bijeen;

Overwegende dat:

Er de komende jaren een groot tekort ontstaat aan arbeidskrachten met name in de sectoren: logistiek, bouw, agrarische sector en maakindustrie.

Dit tekort in een flink aantal gevallen kan worden gedekt door middel van het inzetten van arbeidsmigranten.

Arbeidsmigranten derhalve een belangrijke spil vormen in de economische groei van onze gemeente.

Er momenteel toeristenbelasting geheven wordt voor de overnachtingen van arbeidsmigranten.

Arbeidsmigranten geen toeristen zijn.

De gemeente Leudal de inzet van arbeidsmigranten, die een bijdrage leveren aan de economische ontwikkeling van onze gemeente, dient te bevorderen.

Besluit dat:

De gemeente overgaat tot het afschaffen van toeristenbelasting voor arbeidsmigranten.

Het college binnen 4 maanden met een concreet plan komt richting de raad waarin de afschaffing van de toeristenbelasting bewerkstelligd wordt.

De dekking dient te worden verkregen uit een vermindering van de uitkering aan de toeristische sector zoals deze uitkering in het convenant met de sector is afgesproken.

Fractie CDA

Amendement 3

Amendement agendapunt Instemmen met vrijval reserves

De Raad van Leudal in zijn vergadering van 12 november 2019 bijeen;

Overwegende dat:

- het College de begroting 2020 aan de Raad zal presenteren;
- het daarin onder meer constateert dat Leudal in de komende jaren te maken krijgt met een fors begrotingstekort indien er geen bezuinigingsmaatregelen worden genomen;
- dat naar zijn mening de tekortschietende financiering van de Jeugdzorg vanuit het Rijk de oorzaak is van het dreigende tekort;
- het voorstelt dit tekort onder meer te dekken door het nemen van een aantal waaronder het laten vrijvallen van de reserve majeure projecten groot € 596.000 alsmede van de reserve kapitaallasten majeure projecten groot € 925.000 in 2020;

Overwegende dat:

- binnen de Jeugdzorg zelf nog tal van onbenutte mogelijkheden aanwezig zijn die niet, te laat of onvoldoende onderkend en onderzocht zijn teneinde de kosten terug te dringen en het aanbestedingsbeleid van het college daar momenteel in het geheel niet op is ingericht;
- de enorme toename van de uitgaven in de jeugdzorg gedurende de laatste jaren tot direct ingrijpen nopen;

- we de komende jaren met tal van financiële onzekerheden geconfronteerd worden zoals
  - de duurder uitvallende school en de sport terreinen in Leudal West
  - het sportpark te Neer
  - de verwachte afvlakking van de economische groei die invloed heeft op de overheidsfinanciën met name de uitkeringen uit het gemeente fonds
  - de herijking van het gemeentefonds in 2021 geenszins een garantie is voor ruimere begrotingskaders ten behoeve van de jeugdzorg;
- er aldus reeds met ingang van 2020 fors op de kosten van de jeugdzorg bezuinigd moet worden;

Besluit:

De in de begroting opgenomen vrijval van de reserves te beperken en te vervangen door een bezuinigingstaakstelling op de Jeugdzorg groot € 560.000 in 2020.

Fractie CDA

Fractie Progressief Akkoord Leudal

Fractie VVD

Fractie Leudal Sociaal

Amendement 4

De raad van Leudal, in vergadering bijeen op 12 november 2019;

In overweging nemende dat de eigenaren van honden een jaarlijkse belasting betalen aan de gemeente, behoudens gevallen van kwijschelding, voor het hebben van een hond;

Dat de gerechtvaardigheid van de hondenbelasting echter sterk in twijfel getrokken kan worden;

Dat eigenaren van andere (huis-) dieren geen belasting daarover betalen;

Dat de verwachte opbrengst over 2020 en volgende jaren wordt geraamd op € 222.000 jaarlijks, en dit bedrag niet of maar gedeeltelijk wordt benut om uitlaatplaatsen of andere terreinen schoon te houden;

Dat het overgrote deel van de inkomsten derhalve in de algemene middelen vloeit en wordt benut voor zaken die geen relatie hebben met honden en hun eigenaren, waarmee de hondenbelasting een oneigenlijk doel dient;

Dat het controleren van hondenbezit, als dat al gebeurt, eveneens een dure aangelegenheid is;

Besluit:

om de hondenbelasting in het nieuwe begrotingsjaar af te schaffen door de in de begroting opgenomen vrijval van de reserves te beperken met € 200.000.

Fractie VVD

Fractie CDA

Fractie Leudal Sociaal

Amendement 5

PROGRESSIEF
AKKOORD
LEUDAL

Leudal Sociaal

De Raad van Leudal, bijeen in vergadering op 12 november 2019;

Overwegende,

Dat Leudal door vergrijzing, ontgroening en andere factoren gestaag krimpt wat betreft inwoneraantal;

Dat anderzijds de kosten van het draaiende houden van de organisatie stijgen dan wel het risico in zich dragen te stijgen, door onder andere uitbreiding van formatie/ bezetting, loonstijgingen, apparaatskosten, externe inhuur;

Dat het niet verdedigbaar is dat in een kleiner wordende gemeente de organisatiekosten stijgen, maar deze kosten gelijke tred houden met het inwoneraantal;

Besluit:

Met ingang van het nieuwe begrotingsjaar de organisatiekosten op het huidige niveau te maximeren, in die zin dat de kosten per hoofd van de bevolking niet meer gaan bedragen dan per heden het geval is.

Fractie VVD.

Fractie CDA

Fractie Progressief Akkoord Leudal

Fractie Leudal Sociaal

Amendement 6

De raad bijeen op 12 november 2019,

Overwegende dat,

- we al diverse jaren zeer forse bedragen overhouden ten opzichte van de begroting,
- deze overschotten een structureel karakter lijken te hebben;
- bijgevolg achteraf steeds weer blijkt dat de OZB-inkomsten lager hadden kunnen worden begroot;
- deze hogere OZB-inkomsten nimmer zijn teruggegeven aan de burgers en ondernemers;
- een ruime begroting minder kan stimuleren tot een behoedzaam uitgavenpatroon,
- voorts zowel een terugdringing van mandaten als een directere regie vanuit management en college op voortgang van projecten, zoals in het Coalitieakkoord is vastgelegd, tot besparingen kan leiden;

Besluit:

De voorgestelde verhoging van de OZB voor komend jaar te beperken tot 1% en dit te dekken met een taakstellende bezuiniging met betrekking tot externe inhuur, externe opdrachten en een directere regie vanuit het college over de voortgang van dossiers en projecten.

Fractie Ronduit Open

Amendement 7

Heythuysen, 12 november 2019;

Amendement bij programmabegroting 2020-2023.

De raad van Leudal heden in vergadering bijeen;

Kennis genomen hebbende van de voorliggende programmabegroting 2020-2023;

Overwegende,

1. Dat het college voornemens is te bezuinigen door het kwaliteitsniveau van het groenonderhoud in het buitengebied te verlagen van "niveau B" naar "niveau C".
2. Dat de gemeenteraad tijdens de bespreking van de kadernota al in meerderheid aangaf niet verder te willen bezuinigen op groenonderhoud, ook niet in het buitengebied.
3. Dat het nu al wijzigen van een jaar oud vastgesteld beheersplan groen onverstandig wordt geacht.

Besluit:

1. De bezuiniging op het groenonderhoud in 2020 in het buitengebied te schrappen.
2. Dit eenmalig te dekken door een extra onttrekking aan de reserves.
3. Het komende jaar te gebruiken om in overleg te gaan met particulieren die eventueel onderhoud voor hun rekening zouden willen nemen.
4. Nut en noodzaak van de voorgestelde bezuiniging op groenonderhoud in het buitengebied bij de begrotingsbehandeling 2021, in november 2020, opnieuw te bezien.

Aldus besloten door de gemeenteraad in zijn vergadering bijeen van 12 november 2019.

Fractie Samen Verder

Fractie D66

Leudal

D66

De Raad van de gemeente Leudal,

Stelt vast dat

- de inning van de OZB niet alleen veel geld kost met betrekking tot de taxatie van gebouwen maar zeker ook met betrekking tot de afwikkeling van bezwaren;
- het huidige systeem ertoe leidt dat adviesbureaus een aanzienlijk inkomen verdienen aan het “georganiseerd” indienen van bezwaarschriften;
- de hieraan verbonden kosten bij de BsGW een zeer aanzienlijk bedrag belopen en in 2018 1,7 miljoen euro hebben bedragen;
- heffing van de OZB niet bedoeld is om een aanzienlijk deel van de inkomsten op deze wijze te laten wegvloeien;
- de gemeente Echt-Susteren de mogelijkheid gaat onderzoeken van invoering van een Lokale Lasten Meter die burgers met gegevens van de BsGW in staat stelt zelf te oordelen of het indienen van bezwaren kansrijk is;
- de kosten van bezwarenprocedures daardoor zeer aanmerkelijk kunnen worden verminderd;
- de kosten van een dergelijke Lokale Lasten Meter zeer beperkt zijn, zo'n €2000,-.

Roept het college op

- eveneens een dergelijk onderzoek te doen;
- in samenspraak met Echt-Susteren en de andere in de BsGW deelnemende gemeenten een voorstel uit te werken;
- de BsGW te vragen de daarvoor noodzakelijke medewerking te verlenen (zoals het toegankelijk maken van gegevens voor individuele burgers).

Fractie Ronduit Open
Fractie Samen Verder
Fractie D66

Motie 2

Gewijzigd ter vergadering

De Raad van de gemeente Leudal,

Overwegende dat

- we met een grote stijging van de kosten voor Jeugdzorg te maken hebben en krijgen;
- er eveneens sprake moet zijn van een heldere regie, transparantie en een goede coördinatie tussen betrokken partijen;
- eisen moeten worden gesteld aan de besteding ervan, zowel wat ambtelijke kosten betreft als met betrekking tot de gerichte besteding ervan;
- binnen de Jeugdzorg nog diverse mogelijkheden zijn aangedragen in de vorm van suggesties en/of amendementen uit de Raad en de Rekenkamer die niet, te laat of onvoldoende onderkend en onderzocht zijn in de richting van het terugdringen van de kosten en in het aanbestedingsbeleid daar onvoldoende op is ingespeeld. Zo noemen wij zonder uitputtend te zijn:
  - de amendementen omtrent financiële monitoring en steekproefcontroles o.b.v. jaarrekeningen;
  - betere sturing op macro niveau in casu de amendementen op resultaatmeting en het rekenkamerrapport inzake betere ontschotting en gebruik van data analyse;
  - vragen omtrent de doelmatigheid en efficiëntie van het in stelling brengen van het CJG als zowel indicatiesteller, controleur op microniveau en tevens in steeds grotere mate ook uitvoerende zorgorganisatie;
  - de mate waarin het handelen van Leudal afwijkt van landelijke adviezen van zowel de VNG als het Sociaal cultureel planbureau;
  - andere aanpakken met een meer terughoudende rol van gemeentes op de inhoud zoals bijvoorbeeld in Brunssum of Heerlen ook het onderzoeken waard zijn.

Draagt het college op

- de bezuinigingsopgave die het College op zich heeft genomen in concreet genoemde aandachtsvelden uitwerkt, en voorstellen formuleert **en initiatieven neemt**;
- de raad per ~~kwartaal~~ **twee maanden** een voortgangsrapportage stuurt **over ondernomen stappen en resultaten**;
- de inspanningen te richten op een bezuiniging van € 550.000;
- de raad actief betreft bij het verzamelen van ideeën en voorstellen die tot besparingen kunnen leiden.

Fractie Ronduit Open

Fractie Samen Verder

Fractie D66

Motie 3

De raad van Leudal, bijeen in de vergadering van 12 november 2019;

Constateernde:

- dat er sprake is van een tekort aan huurwoningen;
- dat flexwonen een oplossing biedt voor mensen die snel huisvesting nodig hebben, zogenoemde spoedzoekers;
- dat de meeste spoedzoekers niet de financiële middelen hebben om een reguliere woning te huren;
- dat een aantal van deze mensen slaapplekken zoekt op locaties die niet bestemd zijn voor reguliere bewoning, zoals vakantieparken, campings of bedrijfspanden;

Overwegende:

- dat de Tweede Kamer een motie heeft aangenomen om de regering de plaatsing van 15.000 flexwoningen per jaar te laten faciliteren;
- dat flexwoningen vrijgesteld worden van de verhuurdersheffing;
- dat flexwoningen 15 jaar geplaatst kunnen worden onder de Crisis- en herstelwet;
- dat het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksaangelegenheden een Pilotregeling Flexwonen heeft waarbij gemeenten subsidie kunnen krijgen voor tijdelijke flexwoningen;

Draagt het College op:

- Haar interesse kenbaar te maken aan de Provincie om (samen met de regio) mee te doen aan de Pilot Flexwonen;
- met regiogemeenten, woningcorporaties en projectontwikkelaars in kaart te brengen waar flexwoningen in de gemeenten geplaatst kunnen worden.

Fractie VVD

Fractie CDA

Fractie Progressief Akkoord Leudal

Fractie Leudal Sociaal

MOTIE PERSONEELSBELEID

De Raad van de gemeente Leudal in vergadering bijeen op 12 november 2019;

Overwegende dat:

1. Al enige tijd in de raad een discussie plaatsvindt over de noodzaak van operationeel personeelsplan en inzicht in de inhuur van personeel;
2. De indruk is ontstaan dat er bij de gemeente Leudal veel personeel wordt ingehuurd, terwijl het college zegt niets anders te kunnen omdat gaten respectievelijk deskundigheid opgevuld moeten worden en het vanwege een overspannen arbeidsmarkt moeilijk is aan vast personeel te komen;
3. Ingehuurd personeel meestal duurder is dan eigen gemeentelijk personeel;
4. Ingehuurd personeel de stabiliteit van de organisatie vermindert (functiewisselingen), maar ook dat de kwaliteit van de organisatie achteruit gaat (kennisverlies, inefficiëntie / dubbels in contacten met externen etc.);
5. Bestaand personeel op steeds wisselende functies wordt aangetroffen;
6. Niet duidelijk is hoeveel fte personeel zonder ambtelijk dienstverband voor de gemeente Leudal werkzaam is terwijl de raad ook wil weten hoe hoog het percentage aan inhuur in Leudal is;
7. Gemeenten op basis van landelijke (begrotings-)regels verplicht zijn aan de raad te rapporteren, op basis van het Besluit Budget en Verantwoording met gebruikmaking van de volgende indicatoren:
  - a. Formatie, b. bezetting, c. apparaatskosten, d. externe inhuur, e. overheadkosten;

Roept het college op:

Uiterlijk in het eerste kwartaal van het jaar 2020 ten aanzien van de inhuur personeel en flexibel personeel aan de raad duidelijk te maken:

- A. Welk strategisch personeelsbeleid de gemeente Leudal voert. Hierin moet zichtbaar zijn dat het college het ontstaan van een sterke en stabiele organisatie - met vooral een sterk middenkader - bevordert.

- B. Welke cijfers/percentages/fte's op Leudal van toepassing zijn, zodat de raad beter in staat wordt gesteld zijn kaderstellende en controlerende taak te verrichten. Concreet betekent dit o.a.:
- a. Een overzicht van de ingehuurd externe partijen aan de raad voor te leggen, waarin opgenomen de naam van de externe, de taak, de duur resultaat etc.
  - b. Inzage te verstrekken in de personele bezetting in termen van kosten en FTE's

Fractie VVD

Fractie CDA

Fractie Progressief Akkoord Leudal

Fractie Leudal Sociaal

MOTIE BEGROTINGSDISCIPLINE VERBONDEN PARTIJEN

De raad van de gemeente Leudal, in vergadering bijeen op 12 november 2019;

Overwegende:

- a. Dat de gemeente bestuurlijke en financiële belangen heeft in diverse verbonden partijen;
- b. Dat gemeenten meer dan in het verleden regionaal moeten samenwerken;
- c. Dat de bedrijfsvoering van de verbonden partijen niet zonder risico's is voor de meerjarenbegroting van de gemeente;
- d. Dat uit de begrotingen 2020-2023 volgt dat meerdere verbonden partijen een hogere bijdrage tegemoet kunnen zien;
- e. Dat deze bijdragen meestal als een autonome ontwikkeling worden aangemerkt; en
- f. Dat het op voorhand niet duidelijk is hoe autonoom deze ontwikkeling is en of deze autonome ontwikkeling onontkoombaar was geweest;

Spreekt als zijn mening uit:

1. Dat verbonden partijen dreigende begrotingsoverschrijdingen dienen op te lossen binnen de eigen begroting; en
2. Dat het ongewenst is dat te ontkomen ontwikkelingen bij verbonden partijen bij de gemeente leiden tot aanpassing van de toekomstige meerjarenbegroting;

Draagt het college op:

1. De mening van de raad in zijn besturende en uitvoerende taak, hieronder mede begrepen het lidmaatschap van het dagelijks en/of algemeen bestuur, consequent uit te dragen;
2. Afschrift van deze motie te verstrekken aan de gemeenteraden en colleges van andere bij de verbonden partijen betrokken gemeenten; en
3. Afschrift van deze motie te verstrekken aan alle verbonden partijen.

Fractie Progressief Akkoord Leudal

Fractie Leudal Sociaal

Fractie Samen Verder

Fractie Ronduit Open

Amendement 5.1

Behoort bij agendapunt 5

‘Vaststellen Regionaal Beleidsplan Sociaal Domein 2020 t/m 2023, Midden-Limburg West’

De raad van de gemeente Leudal in zijn vergadering van 12 november 2019 bijeen;

Overwegende, dat:

- Het Regionaal Beleidsplan Sociaal Domein 2020-2023 een aantal ambitieuze beleidsdoelen kent met daaraan gekoppeld een tiental thema's die de bedoelde ontwikkelingen handen en voeten moeten geven;
- Het Regionaal Beleidsplan een samenwerkingsproject is mede namens de gemeenten Weert en Nederweert;
- Het Regionaal Beleidsplan verder wenst te gaan op basis van het eerder gesloten convenant tussen de drie gemeenten;
- Het plan voorziet in de verdere ontwikkeling van de ingezette veranderingen in het Sociaal Domein teneinde de gewenste en in het plan benoemde maatschappelijke effecten te bereiken;
- Het plan bedoeld is om ultimo 2023 geëffectueerd te zijn.

En:

- Rekening houdend met de omstandigheid dat, zoals aangegeven in de Programmabegroting 2020-2023, op het vlak van de Jeugdzorg een zeer aanzienlijk tekort in de boeken staat;
- Het beleidsplan zelf niet aangeeft welke financiële consequenties de uitvoering van de bedoelde plannen zal hebben;
- Het beleidsplan zelf onzeker is of de toekomstige inkomsten in combinatie met een toenemende vraag én een stelsel in opbouw in de komende jaren toereikend zullen zijn;
- Het niet zo kan zijn dat de raad een ongedekte cheque kan afgeven ten aanzien van een plan waarvan de financiële inschattingen volledig onduidelijk, want ontbrekende zijn;

Draagt de verantwoordelijk wethouder op:

- Binnen een maand een harde financiële inschatting te geven van de kosten verbonden aan de realisatie van de met het beleidsplan beoogde doelen en de daardoor tot stand gekomen maatschappelijke effecten;
- De financiering van de plannen volledig te laten vallen binnen de via de Rijksoverheid beschikbaar gestelde specifiek bedoelde middelen;
- Duidelijk te maken welke doelen door onvoldoende financiering ofwel niet, dan wel onvolledig aangepakt zullen worden.

En stelt vast dat:

- De Raad niet eerder tot besluitvorming over het Regionaal Beleidsplan 2020-2023 overgaat dan wanneer er een financiële onderbouwing aangereikt en gegeven is.

Fractie CDA

Fractie Progressief Akkoord Leudal

Fractie VVD

Fractie Leudal Sociaal